

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Györgycím Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... .. 1080 Lei
Fél évre ... .. 540 Lei
Negyed évre ... .. 270 Lei
Havonta ... .. 90 Lei

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Fellángoló indulatok.

Jugoszlávia fölött halálharangot kongat Radics István. Lehetséges, hogy a radikális nacionalista horvát vezérből a politikai előgultság váltotta ki Szerbia jövőjéről való próféciáját, de bizonyos, hogy ez a prófécia — a legutóbbi események alapján — némi logikán alapul. A horvátok, dacára, hogy a szerbek testvérei, — Radics véleménye szerint — mostohagyermek hazájukban és a horvátok Magyarországon sokkal boldogabbak voltak, mint most, mert a legteljesebb autonómiát élvezték. Magyarország alatt teljes szabadságot élvező horvátok, most elnyomott kisebbségeknek érzik magukat és lehetetlennek tartják, hogy egy kultúrfelelőben levő nemzet fölött egy alacsonyabb kultúrnívón álló nép uralkodjon. A horvátok elvitathatatlanul kultúrfelelőben vannak a szerbek felett. Ez érthető is, hiszen annak idején a Balkánba leszorított, ellenségekkel körülvett Szerbia előtt valóságos kínai falak féltékenyen zárták el a nyugati kultúra áldásait. Ezzel szemben Horvátország Európában volt és szabadon lélegzett, szabadon élt és semmi sem akadályozta abban, hogy leszedje a kultúra gyümölcsseit.

A Jugoszláviává növekedett kis Szerbia beleesett a váratlan hatalomra szert tett győzők katasztrófális hibájába, hogy nem tud nagy hatalmával mihez kezdeni. Illetve hatalmát féltékenyen őrizve, minden energiáját arra használja fel, hogy azt akár diktatórikus eszközökkel is megtartsa és megerősítse. Szerbia házaságot kötött Horvátországgal és úgy érzi, vagy attól fél, hogy kultúrfelelőben levő házastársra föléje talál kerekedni, megfosztja hatalmától és presztizsétől. Ez az örökös félelemből fakadó harc ellenségé tette a házastársakat és ahelyett, hogy a kölcsönös megértés szelid zászlaja alatt, egymást kiegészítve, egymástól okulva, együtt haladnának előre, fegyvert szegezve egymás mellé, a gyűlölet lett urrá közöttük. A gyűlölet pedig olyan vak-erő, amely egyszerre sújtja a gyűlölőt és a gyűlölte. A gyűlölet elfogult, hiábavaló energiapazarlás, amely gyengíti, pusztítja mind a két felet.

„Szerbia menthetetlen” mondja Radics István. Mi csak annyit hiszünk el, hogy a belgrádi skupstinában eldőrt revolverlövések jelt adtak arra, hogy megkezdődhet egy forrongó színjáték, amely talán véres bonyodalmak árán is, de tiszta képet, belátást és nyugalmat fog teremteni Jugoszláviában. Nehéz, súlyos, talán véres lecke lesz, amelyből okulni fog az az ország, amely korrupcióval, diktatúrával, elnyomatással akarta fenntartani hatalmát. Okulni fognak belőle a többi nemzetek is, amelyek hatalmas energiát ölnek abba, hogy ellenséget keressenek határainkon belül, ahelyett, hogy szeretettel, megértéssel és jóindulattal barátot, testvért keressenek és nevelnének maguknak. A forrongó, lázas izgalomban élő Jugoszlávia példaképpen állhat minden nemzet előtt, mert mindig okosabb a más kárán tanulni, mint a magunkén.

Maniu lemondásra szólítja fel Bratianut.

A kormány cáfolja a nemzetipárti vezér vádjait. — Jövő héten összehívják a parlamentet.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Politikai körökben nagy feltűnést keltett Maniu Gyulának a bucaresti-i lapok számára adott támadó éli nyilatkozata, amelyben ismételtelen súlyos kritikát gyakorol a kormány ténykedése felett s azt újból lemondásra szólítja fel. A nemzeti-parasztpárti vezér nyilatkozata a kormányra nézve annál kínosabb volt, mert azt tulajdonképpen a fővárosba érkezett Charles Rist, francia helyettes bankkormányzóhoz címzettnek vélik. Maniu Gyula egyébként nyilatkozatában kijelentette, hogy Bratianu Ionel kormánya Ferdinand király személyes kormánya gyanánt volt tekinthető, akit a régenstanács csak azért hagyott meg továbbra is kormányon, mert bizott az ősz politikus múltbeli tapasztalataiban. Amikor Bratianu Ionel meghalt, a régenstanács azzal a határozott kijelentéssel adta át a kormány vezetését Bratianu Vintilának, hogy ez az átruházás ideiglenes jelleggel bír s a kormányelnököknek csak az lett volna a feladata, hogy a stabilizációt keresztülvigye. És ha nehézségek állottak elő ezen a téren, természetesen, hogy Bratianu Vintila politikai eredményei teljesen sikerteleneknek nyilvánultak, mert ő volt az, aki tervszerűen visszautasította azokat a régebbi ajánlatokat, amelyek a külföldi kölcsönre vonatkozólag kedvező elintéztést jelentettek volna.

A kormány visszautasítja Maniu vádjait.

Most abban a helyzetben vagyunk — mondotta Maniu Gyula — át kell vennünk a kéregetők és koldusok szerepét. Bratianu Vintila tíz évi pénzügyi politikája juttatott bennünket a mai visszáis helyzetbe, amit legjobban jellemez az, hogy a külföldön nem akarnak velünk komolyan tárgyalni. Bratianu Vintilának most már valóban be kell látnia, hogy tíz havi sikertelen próbálkozás után nem kérihet haladékot újabb tárgyalásokra és ezen a címen nem hosszabbíthatja meg uralmát. Ami pedig a 300 millió frankot illeti, Maniu Gyulának az a nézete, hogy ezt az előleget elfogadni abszurdum, mert mielőtt nincsen kölcsön-szerződés, előleget felvenni merő lehetetlenség. Ha egy meg nem lévő kölcsönre előleget vennünk fel, úgy kénytelenek volnánk a jövőben minden reánk diktált feltételt elfogadni. Minden érv tehát arra mutat, — mondotta Maniu — hogy Bratianu Vintilának azonnal távoznia kell és Maniu reméli is, hogy felhívása ezuttal nem marad pusztába kiáltott szó és a kormány tarthatatlan helyzetét a régenstanács is be fogja látni. Maniu azzal fejezte be nyilatkozatát, hogy el kell jönni az időnek, amikor a román politikai élet helyreáll és szabadon fejlődhetünk úgy gazdasági, mint politikai téren. Kormánykörök Maniu Gyula nyilatkozatára vonatkozólag kijelentik, hogy Maniu alaptalanul gyanúsít és jellemző, hogy ezt éppen akkor teszi, amikor a tárgyalások folyamatban vannak a külfölddel. A megfelelő választ majd megkapja a nemzeti-parasztpárt vezére, akinek ismételt távozásra való felhívása éppen olyan eredménytelen lesz, mint a korábban tett kijelentések.

Bratianu Vintila szabadságra megy.

A Cuvantul értesülése szerint Charles Rist

és a kíséretében érkezett Dolgheast tegnap hosszas tanácskozást folytattak Bratianu Vintila kormányelnökkel és Antonescu Victorral. A tárgyalások menetét szigorú diszkrécióval kezelik. Az újságírók Rist-hez fordultak információért, aki azonban Antonescuhoz utasította őket. Rist és Dolgheast Antonescu Victor vendégei és az államtitkár lakásán szálltak meg. Kormánykörök változatlanul optimisták annak ellenére is, hogy tegnap olyan hírek kerültek forgalomba, mintha az az amerikai pénzcsoport, amelynek részt kellett volna venni a román kölcsön perpektuálásában, értesítette a francia és román illetékes köröket, hogy egyelőre nem vesz részt kölcsönben. A Dimineata szerint Bratianu kormányelnök oly megoldáson gondolkodik, hogy a kormány elnökletét átadja Barbu Stirbey hercegnek olyképpen, mint azt Averescu egy ízben Ceanda tábornokra ruházta át. Ez alatt az idő alatt a kormányelnök három havi szabadságra menne. A Cuvantul a kérdésben intervjut közöl Barbu Stirbey herceggel, aki kijelentette, hogy nem értesült a kormányelnök tervéről, azonban kész bármikor felajánlani szolgálatait, mert meg van győződve arról, hogy Bratianu és kormánya a legteljesebb mértékben óhajtja a politikai és gazdasági konszolidációt. A lap megállapítja, hogy Barbu Stirbey herceg személye nem lehet garancia a kölcsöntárgyalások befejezésére, annál is inkább, mert épen emiatt a kérdés miatt került mintegy két esztendővel ezelőtt ellentétbe Mussolinivel, aki mindenféle vonatkozású tárgyalások tekintetében illetéktelennek mondotta Barbu Stirbey herceget.

Jövő hétre összehívják a parlamentet.

Ma este érkezik haza Chiriacescu Oscar, a Banca Nationala igazgatója és szerdára várják a külföldi pénzügyi delegátusokat. A lapok értesülése szerint Rist-tel a tárgyalások rendkívül kedvezően folynak az előleg tekintetében, valamint az Angol és Francia Bank, továbbá a Federal Reserve Newyork támogatása ügyében. Egyetlen hivatalos hír sem körvonalozza pontosan a tárgyalások természetét, sem pedig azt, hogy a stabilizáció most vagy ősszel fog megtörténni.

Kormánykörök szerint Németországgal a tárgyalások Páris közvetítésével újból megkezdődtek. — Megbízható helyen nyert értesülés szerint feltétlenül bizonyos, hogy a parlamentet a jövő héten összehívják, a külföldi pénzügyi delegátusokkal kötött egyezmény aláírása után. — Ma délelőtt Maniu Gyula beható tanácskozást folytatott Mihalacheval és Madgearuval. A tanácskozás lefolyásáról a sajtót nem informálták. — Bratianu Vintila miniszterelnök augusztus elején, szokásos kúrójának megtartására Royatba, onnan pedig Párisba utazik. Valószínű, hogy távolléte alatt Duca fogja helyettesíteni. — A Lupta mai számában konstatálja, hogy a világpiac a jelenlegi időpontban kevésbé kedvező kölcsön kibocsátására, ezért valószínű, hogyha alá is írják a román kölcsönt, azt csak ősszel fogják kibocsátani.

Duca örömhirt közöl a kisebbségekkel.

A miniszterközi bizottság elintézés alá vette a kisebbségi kérdés egész komplexumát. — A Magyar Párt főtitkárának nyilatkozata.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának telefonjelentése.) A kormány miniszterközi bizottsága az elmúlt héten tartotta az utolsó ülését és a kiszivárgó hírek szerint ülésre jönnek össze a kormány ama tagjai, kik résztvesznek a kisebbségi miniszterközi bizottság ülésén. A kisebbségek érthető érdeklődéssel kísérik a kisebbségi bizottság üléseit, amelyekről a legváltozatosabb hírek kerültek forgalomba. Felkerestük a német párt elnökét Hans Ottó Rothot, aki kijelentette nekünk, hogy egyáltalában semmi értesülése sincs arról, hogy a miniszterközi bizottság mit intézett el a kisebbségi kérdés komplexumából. A német párt elnökének véleménye szerint, abban az esetben, ha a stabilizációs törvények parlamenti tárgyalás alá kerülnek, akkor alkalmuk lesz a kisebbségi parlamenteknek a kisebbségek e fájó kérdéseit is a parlamentben szövéni.

Alkalmunk volt beszélni dr. Willer Józseffel, a magyar párt főtitkárával, aki jelenleg is Bucarestben tartózkodik, hogy állandóan figyelemmel kísérhesse azokat a tárgyalásokat, melyek esetleg sorsdöntőek lesznek a kisebbségekre nézve. Willer dr. elmondta, hogy néhány nap előtt újra felkereste Duca belügyminisztert, akinek a miniszterközi bizottság tárgyalásainak eredményéről érdeklődött. Duca miniszter a következő nagyfontosságú kijelentést tette a magyar párt főtitkára előtt:

— Néhány nap múlva meglepően jó eredményről lesz módomban önt értesíteni.

E nyilatkozattal kapcsolatban Willer dr. a következő véleményt mondta el nekünk:

— Nem maiv optimizmusból közlöm Duca belügyminiszter e nyilatkozatát, de kötelességem megállapítani, hogy Duca e nyilatkozata nagyon biztató. Alkalmam volt a kormány egy tagjával is beszélni, aki kijelentette, hogy a miniszterközi bizottság eddigi munkájáról azért nem került még semmi részlet sem nyilvánosságra, mert idáig még nem történt végleges döntés a kisebbségi kérdés

nagyfontosságú problémáira, idáig csak tárgyalások voltak és a végleges véleményt az egyik legközelebbi ülés alkalmával fogják a miniszterközi bizottság tagjai leszögezni.

E miniszterközi bizottság munkájának eredménye a felekezeti iskolák nyilvánossági jogainak elbírálásában mutatkozik egyelőre. A nyilvánosságra került nyilatkozatok alapján

Kiraboltak egy budapesti bankot.

Kasszafurás a budapesti kisiparosok hitelintézetében.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Vakmerő bankrablás történt az elmúlt éjszaka Budapesten. A betörők valószínűleg még a nappal folyamán beosontak és észrevétlenül elbujtak a Rákóczi-úton levő Budapesti Kisiparosok Hitelintézete épületében és éjnek idején megfúrták és kirabolták

köztudomásu, hogy a közoktatásügyi minisztérium kebelében működő Consilium Permanent épen e miniszterközi bizottság nyomása alatt döntött egyes iskolák nyilvánossági jogi ügyében kedvezően. Már most az a nagy kérdés merül fel, vajjon a miniszterközi bizottságnak az-e a célja, hogy az egyes kisebbségi sérelmekre egy-egy tapaszt ragaszt, vagy pedig intézményesen, organikusan óhajtja-e a kisebbségi kérdés teljes komplexumát elintézni. Ez az a kérdés, amelyre ma még senki nem tud válaszolni.

az intézet pénzeszekerényeit, ahonnan több száz ezer pengő értékű készpénzt, valamint értékpapírt vittek el. A kár pontos összege még ismeretlen. A betörést csak ma reggel fedezték fel és azonnal feljelentést tettek a budapesti főkapitányságon, amely erélyes nyomozást indított meg.

Válságos lett a jégmező martirjainak helyzete

Veszedelemesen olvad alattuk a jégsziget. — Bányászok állítólag látták Amundsen tengerbezuhanását.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Kingsbayból jelentik: Az Itália léghajó lezuhanásakor súlyosan megsebesült Ceccioni mérnök sérüléseibe belehalt. Utitársai a jégtáblán temették el. A leadott rádiójelentések szerint a hajótöröttek közül már csak hárman vannak életben. Kétségbeesetten kérnek segítséget, mert a jégtábla rohamosan olvad, úgy hogy repülőgéppel nem lehet rá leszállni.

Soria alpini kapitány kutyaszános expedíciójával valószínűleg elpusztult, mert már több mint egy hónapja, hogy nem adott magáról életjelet. A kingsbayi kikötőbe ma egy halászbárka futott be s ennek kapitánya elmondta, hogy a Spitzbergákban levő Advent bányavállalat két alkalmazottja egy másik halászbárkáról június 16-án vagy 17-én, annak a helynek a közelében, ahol Nobilit megtalálták, távolról egy repülőgépet látott a tengerbe zuhanni. Valószínűnek tartják, hogy a lezuhant repülőgépen Amundsen és Guilbaut

pilóta ültek. A Kraszin jégtörő szikratávíró útján jelentik, hogy a 80.27 északi szélesség és 23.07 keleti hosszúságon hatalmas uszó jégtömbök közé került, de szerencsére a 2000 méter hosszú és 200 méter széles jég felületén alkalmas helyet talált a repülőgép startolására, amely előreláthatólag még a mai nap folyamán felszáll, hogy felkutassa a hajótöröttek tartózkodási helyét.

Az aradi Marosparton megszűnik a forgalom

esténként, mert a Marosparti mozgó új filmslágerélez olyan tömegben vonul fel a közönség. Világcsodának nevezhető az a produkció, amit a Farkasok bosszújában Rin-Tin-Tin, ez a híres farkaskutya produkál. A Farkasok hosszujánál szebb, érdekesebb és izgalmasabb filmet keveset látott a közönség. A filmet az Apolló is vetíti.

Utközben.

Irtá: FEDÁK SÁRI.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutásomról.

Zászlók Moszkvában.

Ragyogványosan szép augusztusi reggelen érkezünk Pétervárra. Nagyon izgatott és érdekelt Oroszország. De talán semmiféle misztikum nem érdekelt annyira, mint az orosz lovak. Olyan két sárkányon hajtattunk be az Európa-szállodába végig a Njevszkij-Prospekten, hogy elállt a lélekzetünk. Juropszki, Hotel Juropszki. Így nevezték oroszul, mely nyelvből egy kukkot sem értettünk. De mégis, pardon, egy szót jól tudtam: vengorkák. Mindenütt azonnal csak a vengerkákat kerestem és szerettem volna felfedezni. A Hotel Juropszkiban kérték a passzusunkat, amin csodálkoztunk, mert sehol egész Európában semmiféle passzust nem kértek tőlünk. A portás figyelmesen nézegetett bennünket, mintha gyanus alakok lettünk volna. Látszott rajta, hogy nem tetszett neki a megjelenésünk. Csak azután kaptunk szobát, miután a passzusunkat keresztül-kasul vizsgálta. Mikor fent voltunk végre a szobánkban, Ida néni azt mondja:

— Látja, milyen jó, hogy előre megvettem a hajtúket — és ezzel már nyomott is le egy székre és gondosan kezdte feltűzgélni a kurta, kis Bobherceg-hajamat. Alig három tucat hajtúvel el is ért annyit, hogy a sapkám alól nem lógott ki és úgy néztem ki, mint egy rendes ember. Akkoriban, 1903-ban, Szent-Péterváron nem igen volt tanácsos rövid hajjal szaladgálni. Pláne olyan csirkefogó-sapkával, amilyeneket én hordtam és amilyeneket — elég hiba — még mindig hordok.

Mondom, hihetetlenül érdekelt a furcsa,

teljesen idegen világ, a sokat hallott és elképzelt orosz miszticizmus. Alig vártam, hogy az uccán lehessek. Szájtátva bámultam a remek fogatokat és a sárkány-lovakat. A kocsisok mulattam a legjobban. Ugyanis orosz szokás szerint, minél kövérebb volt egy kocsis, annál elegánsabb volt a fogat. Nagyon előkelő urnak már olyan kövér kocscsa volt, hogy alig fért el a bakon. Sehogy sem tudtam megérteni, hogy hol a csudában vesznek ennyi rengeteg kövér embert ezek az oroszok. Ettől a gondomtól is hamarosan megmentett a sors, mert egy uccafordulónál, egy sarki standon, három kocsis nagy pitlikből mosta a kocsiját. A hosszú, földigérő, sötétkék kaftánjuk, mely derékban egy széles, fekete övvel volt leszorítva, elől véges végig gombolva, köröskörül fel volt gyűrve a derekukon, bele az övbe. Csunya három, nagy szakállas orosz volt. A fejükön cylinder volt, a felgyürt kaftán alatt csizma és a csizmában ócska nadrág. A hasukra óriási, piros-tarka cihás párna, jobban mondva, kis dunyha volt erősítve. Ennél komikusabbat sose láttam. Elámultam. Hát ez volt az a nagy förtelmes has, amin én sehogyan sem tudtam eligazodni! Jujujuj!... hahotával kezdtem el nevetni. Az egyik éktelen dühbe jött, hozzám akarta vágni a pitlijét, de elugrottam. Erre elkezdett kergetni. Ida néni kétségbeesetten kiabált utánam, a sapkám lerepült, a hajam százfelé-széjjelhullva, a rengeteg hajtú egy pillanat alatt sehol és szaladtam, mint egy profi futó és közben torkomszakadtából nevettem a szakállas oroszon, aki a hasára kötött dunyhával lihegve, káromkodva szaladt utánam. Végül rendőr, összevissza dadogás, kézzel-lábbal magyarázás, mert ki a csuda tud augusztusban oroszul? Egyre csak Juropszkit kiabáltam, míg végre Ida néni is odaért és kocsiától, rendőristől, mindnyájan bevonultunk az előkelő hotelbe. A portás elégedetten mosolygott, mintha azt

mondta volna: Ugy-e megmondtam én azt, hogy ez a leány valami gyanus alak. A nagy zürzavarnak az lett az egyszerű vége, hogy adtunk a kocsisnak egy rubelt és boldogan távozott. Ida néni felparancsolt a szobámba és még nagyobb igyekezettel dugdosta a rövid hajamat a sapkám alá.

Pétervár nagyon tetszett nekem. A Njevszkij-Prospekt öt kilométer hosszú. Nagyszerűen lehet rajta elereszteni két orosz trapert. A rengeteg ponton-híd, — azt mondták, van vagy kétszáz — a szebbnél-szebb paloták a Mojka partján, mind nagyon érdekes volt, de ami engem izgatott, az mégsem az ilyesmi volt, de a misztikum, amelyet kutattam, kerestem. Például a Kazán templomban láttam egy olyan litániafélélet délután hat órakor. Arra igazán azt lehetett mondani, hogy misztikus volt. Az óriás, homályos templom, benne egy ember tömeg, a megszámlálhatatlan gyertyák beteg világításában, kik mind a fekete Máriához mentek imádkozni. A fekete Mária arról volt híres, hogy szintiszta ékkövekből volt a ruhája és fekete az arca. Csodatevőnek tartották és babonásan hittek benne. Hátborzongatóan szép látvány volt a tömjénzagu, kísérteties világításu templomban a rengeteg morgó imádkozó ember, amint térdepelve imádkoztak, néha szinte hangosan jajgattak a rubin-, smaragd-, igazgyöngy-, zafirruhába öltözött Madonnához, akinek a sárga gyertyafényben még feketébb volt az arca és a két brillianszeme messzire világított. Olyan volt, hogy igen is hinni kellett a csodatevésében. Hosszu ideig állottam előtte és bámultam fel rá, míg végre is azon vettem észre magam, hogy én is morgok a tömeggel, térdepelek és egy szelíd, keüves valakiért imádkozom messze Magyarországon, akinek majdnem ilyen gyönyörűen ragyognak a szemei.

Iparosünnep Aradon.

Olariu Justin jubileuma. — Meleg ünnepély az aradi Iparosotthonban.

(Arad, július 9.) Aradváros iparostársadalma meleg és őszinte ünnepet ült vasárnap este az aradi Iparosotthonban. Egy kivételes energiájú és nagy tudású iparos hármast jubileumát ünnepelték. Vasárnap volt negyven esztendője annak, hogy Olariu Justin aradi cipésmestert mesterré avatták, negyven éve él boldog házasságot és ötven esztendeje, hogy egy lelkes, lángoló szívű fiatal legény leült először a cipésszettel mellé: Olariu Justin volt. A valóban bensőséges és megható ünnepre nagy számmal gyűlt össze az aradi iparosság. Az Iparosotthon nagytermében díszközgyűléssel kezdődött az ünnepeltetés. A felállított pódiumon Aradváros számottevő egyéniségei foglaltak helyet. Az elnöki széket Steigerwald Alajos, az ipartestület elnöke foglalta el. Jobbra fölé ült Olariu Justin, az ünnepelt, családtagjaival. Ott voltak még dr. Marcus Mihály, az aradi iparkamara elnöke, Zima Tibor volt képviselő, az iparosintézmények vezetői: Reinhart Gyula, Glück József, Kártyás Lajos, Kolozsvári Imre. Ott láttuk Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkárt, Tabic Traian iparhatósági biztost, Orodean ipariskolai igazgatót, Jac Endre ipartestületi titkárt, Cotioiu Romulus dr. ipartestületi ügyészt, Olariu Corneli dr.-t. az ünnepelt fiát és az összes iparosság vezetőit.

A díszközgyűlést ünnepi csendben Steigerwald Alajos nyitotta meg. Nagyszerű beszédében ismertette az ünnepelt érdemeit és foglalkozott életével, munkásságával és igazolta, hogy Olariu Justin negyven esztendő minden óráját az iparosság érdekében való küzdelemben töltötte el.

— Példát mutatott Olariu Justin a fiatal iparos generációnak — folytatta Steigerwald Alajos — arra, hogy miképpen kell értékessé, hasznossá tenni egy életet. Ő alakította meg az Aradi Cipészek Termelő Szövetkezetét és nem elégedett meg azzal, hogy mint egyszerű iparos elvégezze csupán a reábizott munkát, hanem alkotni, teremteni akart és fejlesztette azt az ipart, amelynek reprezentánsa volt. Szaktanárrá képezte ki magát és finom érzékével művészetté formálta a cipésmesterséget.

Ezután rátért az ünnepelt boldog házasságának méltatására. Negyven esztendő küzdelemben hű segítőtársa volt felesége, született Krécz Anna, aki megosztott férjével minden örömet, minden munkát. A nagyszerű beszédet szünni nem akaró tapsvihár és éljenzés fogadta. Percekig tartott, amíg ismét ünnepi csend lett urrá a teremben és akkor Kolozsvári Imre a szakma nevében, Kártyás Lajos az iparosság nevében üdvözölte az ünnepeltet. Fogadalmat tettek, hogy az aradi iparosság mindenben követni fogja Olariu Justin példáját, aki szent hivatásának tekintette, hogy az iparosság érdekeit önzetlenül szolgálja. Egy gyönyörű ezüst babékoszorút nyújtottak át az ünnepeltnek, amelyet Teltsch Henrik aradi ékszerész készített. Reinhart Gyula köszöntötte fel ezután Olariu Justint, majd Varga Imre, aki az iparosság temetkezési csoportja nevében egy ezüst cigarettatárcát nyújtott át. Az ipartestület nevében egy csodaszép ezüst dohányszókoszlét kapott az ünnepelt és ezenkívül számos csokrot és értékes emléket nyújtottak át neki tisztelői. Orodean iparostanonciskolai igazgató a tanonciskola nevében mondott ünnepi beszédet. Dr. Cotioiu Romulus ipartestületi ügyész után Jac Endre az összes aradi iparosintézmények nevében mondott felköszöntőt. Majd Marcus Mihály nagyszerű beszéde következett.

— Rövid idővel ezelőtt — mondotta többek között Marcus Mihály — ezen a helyen mesterré avattak. Amikor magam elé tettem az asztalosmesteri kötenyt, fogadalmat tettem, hogy sohasem fogom beszennyezni. És most ugy érzen, ha nem vennék részt Olariu Justin ünnepeltetésén teljes szívvel és lélekkel, úgy éreznem a kötevényem.

Ezután az ünnepelt Olariu Justin emelkedett szólásra. Könnyek csillogtak szemében a meghatottságtól és bocsánatot kér, hogy nem tud kellő szavakat találni a köszönetre. De úgy érzi, hogy nem is érdemli meg az ünnepeltet, mert amit tett, azt kötelessége volt

megtenni. Szavai szakadozottá válnak a könnyektől és így folytatja:

— Igérem, hogy ezentúl is önzetlenül, tisztán az iparosság érdekeinek szemelöttartásával fogok munkálkodni. Engedjék meg, de nem tudok tovább beszélni, mert a sírás fojtogatja torkomat...

Hangja zokogásba fullad és felharsan a közönség frenetikus tapsa és éljenzése.

Kedves és megható jelenet következett ezután. Az iparostanoncotthon növendékei jöttek fel az emelvényre és Savu Mircea iparostanuló megható beszédben üdvözölte a jubileumot. Ezután Steigerwald elnök berekesztette a díszközgyűlést és a közönség kivonult a nyári kert helyiségbe, ahol ünnepi bankettek voltak terítve a fehér asztalok. A banketten Tabic Traian és Glück József szólaltak fel, majd Zima Tibor mondott emelkedetthangu felköszöntőt az ünnepeltre. Kártyás Lajos melegen köszöntötte fel az ünnepelt nejét és dr. Cotioiu Romulus ügyvéd magyar nyelvű szellemes beszédét élénk derűség kísérte. Jac Endre ipartestületi titkár felolvasta dr. Robu János üdvözlő levelét, mely után Reinhart Gyula, Moskovitz Izidor, Czernóczy Mihály, Liszka Pál, Wallinger István, Zombori Gyula mondtak megható és szép beszédeket. Bankett közben cigányzenekar játszott és az iparosdalárda Bodnár József karmester vezetésével dalokat énekelt. A felköszöntőkre Olariu Justin, az

A FARKASOK BOSSZUJA

RIN-TIN-TIN

A LEGIZGALMASABB KUTYA FILM

MA

**A MAROSPARTI
ÉS APOLLO
MOZGOKBAN**

**AZ ELŐADÁSOK
AZ APOLLOBAN
5, 7 és 1/10-kor**

**A MAROSPARTI
MOZGOKBAN
1/10 órakor**

KEZDŐDNEK.

ünnepelt válaszolt meleg szavakkal. A legkedélyesebb hangulatban folyt a bankett, amely alatt általános óhajra Kobza Imre szép magyar nótákat énekelt. Olariu Justin meleg és őszinte ünnepeltetése a kora reggeli órákig tartott és felejthetetlen emléke marad az aradi iparosság számára.

Elhalasztották a Gaetan-pör főtárgyalását.

Augusztus közepén tárgyalják a bucaresti-i selyemfiu bűnügyét.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Megirtuk, hogy az ilfovi törvényszék július 14-ére tűzte Gaetan György, a Bonaparte-parki kegyetlen merénylet bestiális hőse bűnperének főtárgyalását. A főtárgyalás közeli kitűzését Gaetan sürgette ki, közben azonban úgy látszik meg-

gondolta a dolgot, mert a napokban újabb kérelmet intézett a törvényszékhez s ebben kérte, hogy a főtárgyalást halasszák el, mert még nem készült el teljesen védőbeszédével. A törvényszék helyt adott a kérelemnek és a szenzációsnak ígérkező főtárgyalást augusztus 14-ikére tűzte ki.

Kiraboltak egy aradi mérnököt.

Fényes nappal törtek be a mérnöki irodába. — Temesvári urifü kifizetett egy lakást. — Megszaporodtak a betörések Aradon.

(Arad, július 9.) Az aradi államrendőrség több mint negyven rovttmultu embert helyezett őrizetbe a nagyvásár alkalmával rendezett raziákon. Ez a tömeges letartóztatás azonban nem mentesítette Aradot a sorozatos betörések és fosztogatások alól. Sőt olyan megdöbbentő mértékben szaporodnak a bűntények, hogy erre még ilyen kánikulai forróságban sohasem volt példa. A gyakori bűnesetek fokozott munkára serkentik a rendőrséget, amelynek aztán kitartó, körültekintő nyomozásokkal komoly és értékes eredményeket sikerült is elérnie. A mai napon a következő betörésekről érkezett jelentés az aradi államrendőrséghez:

Ivanov Miklós Rahovei (Mihály) ucca 113. számú házában lévő lakásába az éjszaka folyamán álkulcs segítségével behatoltak és az egyik szobát, ahol nem tartózkodott senki, teljesen kifosztották. Több ezer lej értékű ruhaneműt és készpénzt loptak el a betörők és a hajnali órákban, észrevétel nélkül sikerült elmenekülniök. A megindított nyomozás meglepő eredménnyel járt, amennyiben még a délelőtti folyamán sikerült letartóztatni a betörés egyik tettesét, Zimmermann Ferencet, akiről kiderült, hogy timisoarai származású, jócsaládból származó fiatalember. Házkutatás alkalmával megtalálták nála a lopott holmik egy részét. Zimmermann beismerte a tettet és elmondotta, hogy azt harmadmagával követte el. Társainak kézrekerítésére folyik a nyomozás.

A tegnapi nap folyamán még két vakmerő betörés történt Aradon. Csermely Károly Str. Sárbaesca (Koszoru-u.) 2. számú házában lévő lakásába szintén álkulccsal hatoltak be és tizennyolcezer lej készpénzt loptak el. A feljelentés alapján a nyomozást végző rendőrbizottság megállapította, hogy a tettet a helyviszonyokkal ismerős ember követte el, akinek biztos tudomása volt arról, hogy a károsult hol tartja a pénzét. A nyomozás ezen az alapon folyik tovább. Páriját ritkító vakmerőséggel végrehajtott betörést hajtottak végre tegnap dél-

után egy aradi mérnök irodájában. A tettesek fényes nappal követték el a betörést. Felfeszítették az iroda ajtaját és a bent található összes körzőket és az összes műszereket ellopták. Azonkívül feltörték az íróasztalt is, ahonnan fontos okmányokat vittek el. A nyomozás a legnagyobb apáttussal indult meg a tettesek kézrekerítésére és ma már olyan adatok vannak a rendőrség kezeiben, hogy előreláthatólag hamarosan sikerül a betörőket kézrekeríteni.

A rendőrség a délelőtti folyamán eredményes nyomozást folytatott a Szabó Albert aradi üveg-és porcellánagykereskedőnél elkövetett fosztogatások ügyében. Mint annak idején megirtuk, Szabó Albert cégnél hónapok óta tartó fosztogatásoknak jöttek a nyomára. Annak idején sikerült letartóztatni a tettesek egy részét, azonban a beérkezett panaszok szerint a fosztogatások megismétlődtek. A körültekintő nyomozás alapján ma délelőtti házkutatást tartottak Ladányi Gyula, felesége és Szabó József lakásán és több mint huszezer lej értékű, a cégtől lopott árut foglaltak le. Mindhármukat az ügyészségre kísérték.

Felmentett pesti kommunisták.

Érdekes tárgyalás a budapesti törvényszéken.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A budapesti törvényszék előtt ma ismét Szántó Zoltán volt népbiztos és társai állottak. ezuttal azokért a kijelentésekért, amelyeket az ügyüknek legutóbbi táblai tárgyalásán tettek. Ebben a szovjetet éltették és — a vád szerint — a magyar nemzetet gyalázták, amiért az ügyészség állami és társadalmi rend felforgatására irányuló vétség címén helyezte őket vád alá.

A tárgyaláson a vád- és védőbeszéd után az utolsó szó jogán a vádlottak szólaltak fel s újból politikai fejtegetésekbe kezdtek, mire az elnök megvonta tőlük a szót. A törvényszék ezután meghozta ítéletét, amelyben az összes vádlottakat felmentették a vád alól.

Nyári tanácsülés Ardon.

Este fél 8 órakor kezdődött az ülés, amelyen egy pontnál volt vita, abban sem történt érdemleges döntés.

(Arad, július 9.) Ma este fél nyolc órakor tartotta Aradváros tanácsa ülését. Az ülés teljesen szürke, unalmas lefolyású volt és csak a ligeti internátus kérdésénél keletkezett kisebb vita, azonban az elnöklő dr. Angel István polgármester ennek is hamarosan véget vetett.

A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása után a polgármester indítványt tett arravonakozólag, hogy a gépüzemi nyugdíjasok pótlékának kérdésére — miután az nem szerepel a tárgysorozatban — mondják ki a sürgősséget. Miután a tanács elfogadta az indítványt, a polgármester előadta, hogy a gépüzemi nyugdíjasoknak nincsen más kívánságuk, mint az, hogy adják meg nekik azokat az emeléseket, amelyeket a városiak is megkaptak. Ez a pótlék teljes összegében 1928. január elsejétől 101.910 lejt tenne ki. Javasolja a kérelem teljesítését, miután a gépüzemek költségvetésében van rá megfelelő fedezet és a gépüzemi nyugdíjasoknak tényleg jogos is a kérésük. A tanács elfogadta az indítványt. Utána tudomásul vették, hogy Angel dr. polgármester a belügyminisztériumtól kapott jóváhagyás után aláírta a Victoria-moratóriumot, majd felolvasottnak vették másodizben a hídvámokról és szállodai illetékekről szóló szabályrendeletet.

A következő ügy volt a ligeti vendéglő kérdése. Itt elsősorban beszámolt a polgármester arról, hogy a bíróság a város hibájából felbontotta a város és Mohor Illés és társai között fennálló szerződést, miután a város rossz állapotban adta át a vendéglő helyiségeit. Kéri a tanácsot, mondja ki, hogy a város eláll a felelősségtől. Ezután ismertette a felmerült tervet, amely szerint a város a vendéglő épületét a fa- és fémipariskolának adná át internátus céljaira. A tárgyhoz először Balteanu Constantin, a fa- és fémipariskola igazgatója szolt hozzá és kifejtette, milyen fontos szerepet visz az ipariskola az ország ipari életében. Rátért ezután arra, hogy az épületet egy évre vennék, mérsékelte díjazás mellett, bérbe és 170—200 növendék számára alakítanák át internátusnak. Ez csak egy évre szólna, mert ezalatt az idő alatt az iskola felépíti saját telkén az internátust. A tanulók csak aludni járnának haza, mert reggel az iskolába mennek, délben ott ebédelnek és csak este térnek otthonukba. Kéri, hogy a tanács adja bérbe egy évre az iskolának a ligeti épületet. Angel dr. a hozzászólásra kijelenti, hogy a tanács a mai ülésen efelett amenny sem határozhat, miután a törvény értelmében csak a tárgysorozatba kitűzött ügyek kerülhetnek sorra. Ez a kérdés pedig nem szerepel a programmon. Felkéri az igazgatót, adja be írásban kérését és a legközelebbi tanácsülésen fognak majd felelőssé határozni.

Ezután Striegl József szólalt fel, aki mindenekelőtt leszögezte, hogy nem a mai tanács büne, hanem az elmúlt időké, hogy a 80.000 lakosu Aradnak olyan kevés üdülőlhelye van. Epen ez a körülmény készíti arra, hogy határozottan állást foglaljon minden olyan terv ellen, amely az üdülőlhelyek számának csökkentését célozná, már pedig az internátus létesítése ezt jelenti. Nincsen ellene, hogy a város minden rendelkezésre álló eszközzel elősegítse e fontos ipari intézmény fejlődését és segítségére legyen az internátus létesítésére, az ellen azonban fel kell szólalnia, ha ezt a város üdülőlhelyeinek rovására akarják megtenni. Angel István dr. a felszólalásra újból kijelenti, hogy az internátus kérdése csak a következő ülésen kerül szóba és akkor minden városi tanácsosnak alkalma lesz véleményét kifejteni. Egyelőre csak afelelt kell határozni, eláll-e a város a bírósági ítélet megfélellezésétől. A tanács egyhangúlag kimondotta, hogy nem felelbezi meg a szerződést felbontó ítéletet és ezzel az ülés véget is ért.

Elfogták az aradi városlíget rablóit.

Bucuresti-i gonosztevők garázdálkodtak Aradon.

(Arad, július 9.) Általános megdöbbenést keltett Aradon az a két vakmerő rablótámadás, amelyet tegnapelőtt követtek el az aradi városlígetben. Mint jelentette az Aradi Közlöny, az esti órákban egymásután két vidéki gazdát, Cristea Sándort és Pipes Istvánt támadták meg és a mai napon Miloj Valer rendőrkapitánynak sikerült is a rablótámadás egyik tettesét letartóztatni. A kapott személyleírás alapján indult meg a nyomozás és a szálak Temesvárra vezettek. Miloj kapitány autóján Temesvárra ment és ma délelőtt letartóztatta Petre Ionescu ismert bető-

rőt, aki beismerte, hogy ő két társával — Oprescuval és Constantinescuval — követte el a ligeti rablásokat. Megállapították, hogy az elfogott rabló két társa Bucurestibe szökött és távirattal intézkedés történt, hogy az ottani rendőrség nyomban tartóztassa le. Valószínűnek tartják, hogy Petre Ionescu társaival még számos rablást és betörést követett el. A temesvári rendőrség kétségtelenül megállapította, hogy a Luna-parkban elkövetett rablótámadásoknak is ők a tettesei. A nyomozás tovább folyik ellenük.

Telef. 70. **ERZSÉBET SLAGER-MOZGO** Telef. 70.

Ma d. u. 5, 7 és este 10 órakor a kellemes kertben.
Aradon premieri — Fanamet gyönyörű alkotása! — Társadalmi színmű

A kurtizán halála. Főszerepben: **Putty Lia és Ben Lyon**
(a Táncoló Bécs férfi főszereplője). Olasó helyárak: 25, 20, 15 és 10 lej.

Jön! „ORLOW” világláger. Jön!

Volt aradi szinigazgató kártérítési pőre a vasat ellen.

Tárgyalás az aradi törvényszéken. — Mennyivel csökkent Róna Dezső kereseti lehetősége?

(Arad, július 9.) Az emlékezetes ujszentannai véres vonatkatasztrófiánál szerencsétlenül járt Róna Dezső operaénekes, volt aradi szinigazgatónak a vasat ellen indított kétrmillió lejes kártérítési perében ma újabb tárgyalást tartott az aradi törvényszék Popescu—Jonescu-tanácsa. A tárgyaláson Róna Dezső képviselőjében Miclea Sever dr., míg a vasuti kincstár részéről Costa János dr. jelent meg. Ionescu elnök felolvasta az előző tárgyaláson kihallgatott orvosszakértők írásban is benyújtott jelentését, amely szerint Róna Dezső sérülése tíz hónapig száz, a további két évre 65, míg a következő 15 esztendőre 35 százalékos rokkantságot okozott. Miclea dr. ezután a peres eljárás gyors lefolytatása érdekében ugynevezett kereseti szakértők kihallgatásának cendelését kérte a törvényszéktől, akikkel azt kívánja igazolni, hogy a súlyos vasuti baleset óta a sérülés következtében mennyi kereseti lehetőségtől esett el Róna Dezső. A törvényszék rövid tanácskozás után helyt adott a kérelemnek, mire Miclea dr. Róna Dezső részéről Olariu Cornél dr.-t, az aradi gyermekmenhely igazgató-főorvosát, az ismert kitűnő operaénekest ajánlotta, míg a bíróság részéről Pavel Constantint, a clujai (kolozsvári) román opera igazgatóját delegálta szakértőként a törvényszék. Costa János dr. bejelentette, hogy a vasut szakértőjét írásban fogja bejelenteni.

A prefektus nagy tetszéssel fogadott beszéde után Moldovan József igazgató tette meg évi jelentését, amelyben a szövetkezetek országos mozgalmairól számolt be, majd megleghangú felhívást intézett a megjelentekhez, kérve a mozgalom további támogatását. Ezután Dirlea Pavel, az ineui (borosjenői) szövetkezet igazgatója tartott beszédet, aki megköszönte a Bucuresti-i központnak, hogy az elmúlt évben 700.000 lejrel támogatta az aradmegyei szervezeteket. Megköszönte Georgescu prefektusnak, hogy megengedte az ünnepségnek Ineum (Borosjenőn) való megrendezését, ami nagy megtiszteltetés a községre és lakosságára nézve. Boár Demeter segédtanfőhelyelő, a chisimeui (kisjenői) szövetkezet igazgatója az intézmény fontosságát méltatta és ismertette, milyen módon lett a kisjenői szövetkezet virágzó vállalkatá. Az ülés befejezéséül ismét Georgescu János prefektus tartott beszédet, aki összefoglalta az elhangzottakat, majd meleg felhívást intézett a jelen volt papokhoz és tanítókhoz, dolgozzanak a szövetkezetek érdekében, hassanak oda, hogy legalább minden községben egy-egy szövetkezet alakuljon a falvak népe hozzájárulásából, mert a nép ezen intézmény által teszi könnyebbé megélhetését és tesz szert anyagi javakra.

Szövetkezeli nap Aradmegyében

Az aradmegyei népbankok emlék-ünnepé Ineun.

(Arad, július 9.) Nagyarányu ünnepség zajlott le tegnap az aradmegyei Ineu (Borosjenő) községben. A népbankok Bucuresti-i központjának határozata folytán tegnap ülték meg országsszerte a Szövetkezet Napját, amelyen minden megye szövetkezetének vezetői összegyűlnek a megye egyik községében és számot adva az elmúlt esztendő tevékenységéről, propagandát fejtenek ki újabb szövetkezetek létesítése érdekében. Aradmegyében Ineu községben zajlott le az ünnepség, amelyen az aradmegyei szövetkezetek elnöke, Georgescu János prefektus is résztvett. Moldovan József volt tanügyi inspektor, igazgató kíséretében.

Az ünnepség fél tíz órakor kezdődött az ineui (borosjenői) görög keleti templomban tartott istentisztelettel. Utána az összes szövetkezeti tagok és környékbeli előkelőségek részvételével diszgyűlést tartottak, amelyen Georgescu János prefektus elnökölt. A prefektus nagyszabású megnyitó beszédében az ünnepség jelentőségét és azt a fontos szerepet méltatta, amelyet a szövetkezetek az ország életében játszanak. Ismertette, miképpen keletkeztek a szövetkezetek, amelyeknek az első időben semmi jelentőségük nem volt és csak akkor tettek szert fontos szerepre, amikor 1903-ban Spiru Haret törvényben egyesítette az összes népbankokat. Ebben Fotine Costinescu Emil volt pénzügyminiszter, Fotine Nefra és Duca jelenlegi belügyminiszter állottak segítségére. Ma már 6000 népbank, 1 millió 200.000 taggal működik az országban. A népbankok, illetve szövetkezetek létesítésére, irányuló mozgalmat támogatnia kell mindenkinek, aki a falu gazdagodását és felvirágzását kívánja.

Ezzel véget ért a diszgyűlés, amely után az ineui (borosjenői) Central-szállodában intím ebéd volt.

Irodalom és művészet

* Jövő héten újra megkezdődnek a színelőadások Aradon. Az aradi színtársulat, amely most Timisoarán vendégszerepel, július hó 15-én fejezi be egyhónapos színtársulatát és utána ismét visszatér Aradra, ahol két nappal később, 17-én kezd Szendrey Mihály társulata az Éva grófnő operettel. Az idei aradi nyári szezon augusztus hó végéig tart.

Féltáru vizum egész Magyarországra. Igazolványok Sándor Ferencnél.

A nemzeti kisebbségek küzdelme a Népszövetség pártatlanságáért.

Irta: Ammende Ewald dr., az európai kisebbségi kongresszusok főtájkára.

Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségének a következőkben alkalma van elsőként közölnie Ammende Ewald dr. tanulságos és nagyhorderejű fejtegetéseit a Népszövetség kisebbségi szekciójának jövőbeli működéséről:

A Népszövetség kisebbségi szekciójának élére a lemondott Colban Erich igazgató helyére a közeljövőben új ember kerül. A külsőben álló kinevezés kétségkívül nagy fontossággal bír, mivel a népszövetségi titkárság összes osztályai közül kétségkívül a kisebbségi szekcióra vár a legsúlyosabb és legfelelősegteljesebb munka. A szekció vezetőjének személyiségétől, szaktudásától és objektivitásától függ, hogy az osztály munkája eredményes lesz, avagy terméketlen marad. A kisebbségi szekció új vezetőjének kinevezésénél tapasztaltak sajnos a legnagyobb aggodalmakra szolgáltatnak okot. A Népszövetségben ugyanis egy idő óta befolyásos tagok részéről az a törekvés észlelhető, hogy a titkárság felelősségteljes tisztségeit olyan jelöltekkel töltsék be, akik bizonyos mértékig mint a tekintetbe jövő hatalmak bizalmi emberei működnek. Nem kétséges, hogy ez a tendencia veszélyezteti a népszövetségi titkárság vezetőinek semlegességét és tárgyilagosságát. Igazat kell adni Martini dr.-nak, a „Journal de Genève” szerkesztőjének, aki Colban utódjának kiválasztása körül kitért harc kapcsán felhívja az európai közvélemény figyelmét azokra a veszélyekre, amelyek ebből a tendenciából a titkárság és ezzel az egész Népszövetség munkájára származhatnak.

A veszély fennállását bizonyítják az utóbbi hónapokban történt dolgok. Eleinte a Népszövetség titkársága azon a helyes állásponton volt, hogy a kisebbségi szekció új vezetője csakis egy feltétlenül semleges és a nemzeti-ségi kérdéssel szemben különös megértéssel rendelkező személyiség lehet és egy svájci állampolgárt szemelt ki Colban utódként. A Népszövetség titkársága a svájci szövetségi kormányhoz fordult anélkül a kéréssel, hogy ajánljon alkalmas személyiséget az állás betöltésére. Sajnos, azonban a svájci szövetségi kormány által ajánlott jelölt megválasztása nem történt meg. Közben ugyanis aktuálisá vált Spanyolországának visszalépeése a Népszövetségbe. Spanyolország a visszalépés fejében igényt támasztott egy magasabb tisztségre a Népszövetség titkárságában. Mivel éppen egy spanyol ember, Azcarate ur, mint Colban Erich helyettese hosszú időn át a legkifogástalanabb módon vezette a népszövetségi titkárság kisebbségi szekciójának ügyeit, kézenfekvő volt, hogy az ő kinevezésével az ügy megoldást nyer. Azcarate kinevezése ellen a kisebbségnek sem lett volna kifogásuk, mivel az ő objektivitása és semlegessége közzismert. Igaz, hogy a svájci jelölttel ellentétben Azcarate olyan ország polgára, amelynek súlyos, megoldatlan kisebbségi problémái vannak, azonban ő mégsem mint Spanyolország delegátusa került volna a kisebbségi szekció élére, hanem mint az előbbi vezető, Colban Erich évek óta volt helyettese. A spanyol kormány azonban nem egyezett be Azcarate kinevezésébe, hanem egy aktív diplomatát, Agvir de Carzer madridi külügyminiszteri osztályfőnököt ajánlotta. Agvir de Carzer tiszviselője és bizalmi embere egy olyan kormány, amely nyílt ellenfele a kisebbségi jogok megadásának. Ez a kinevezés megrendítene a legszélesebb körök bizalmát a Népszövetséggel szemben, ahol Mello-Franco brazilai és Politis görög delegátusok már ismétlenül igen különös módon foglalkoztak a kisebbségi problémáival. Ebből a megfontolásból kifolyólag az európai kisebbségek kongresszusainak irodája május végén jegyzéket intézett Sir Eric Drummondhoz, a Népszövetség főtájkárahoz. (Ezt a levelet, amelyet Wilfan dr. elnök és Ammende dr. főtájkár irtak alá, az Aradi Közlöny bécsi szerkesztősége annak ide-

jén szövegint publikálta. A szerk.) Sir Drummond a levél vételét igazolta és a levélváltással az európai sajtó legtekintélyesebb orgánuma részletesen foglalkoztak.

Az európai sajtó túlnyomó része a kommentárokból a mi álláspontunkat tette magáévá. Ennek ellenére a Népszövetség főtájkára, Sir Eric Drummond, az alkotmánybiztosított jogával élve, a tanács tagjainak előzetes megkérdezése nélkül, hivatalos meghívót küldött Agvir de Carzernek. Egyes hírek szerint Agvir de Carzer már a közeli napokban, legkésőbb azonban a szeptemberi kongresszus megkezdése előtt megérkezik Genfbe.

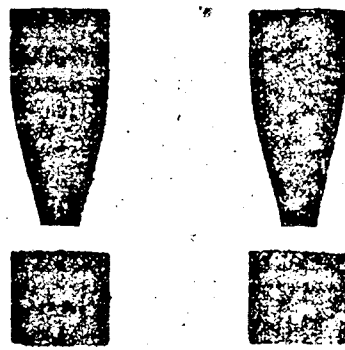
Bármiként álljon is a dolog, a tanács részéről mindaddig Agvir de Carzer kinevezése nem történt meg, tehát a mi részünkről újból hangsúlyoznunk kell, hogy ez a kinevezés nemcsak a kisebbségnek, de a Népszövetség összes barátainak köreiben nagy nyugtalanságot fog kelteni. Abban az időpontban, amikor Politis ur a tanács előtt megismétli Mello-Franco tételét a kisebbségi jog provizórikus jellegéről, olyan állam polgárának kinevezése a kisebbségi szekció élére, amely állam elvileg tagadja a kisebbségi jogokat, riasztóként hathat a Népszövetség összes barátaira.

Bucurestibe repül Newyorkból egy román pilóta.

Romániai repülőtiszt bravuros óceánrepülési kísérlete. — Julius végére tervezik a startot.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Newyorkból jelentik: Igen érdekes óceánrepülési terv megvalósításába kezdett Georges Fernik, a román származású amerikai pilótafőhadnagy. Fernik felesége társaságában Popovici román pilótával meghívására Clevelandba érkezett és nyilatkozott a sajtónak. Eszerint a kitűnő pilóta már egy esztendeje foglalkozik az óceánrepülés gondolatával és terv szerint Newyorkból startolva, kétfedéses biplánon leszállás nélkül 50 óra alatt tenné meg az utat Bucurestig. Óvatosságból azonban

FELHÍVÁS!

Kötelességünknek tartjuk a n. é. közönség szives figyelmét ezuton külön felhívni a mai műsorunkra. A legcsodálatosabb filmje a szezonnak **RIN-TIN-TIN-nel** **A farkasok bosszúja** **MAROS- és APOLLO-** mozgó színház igazgatósága.

R
I
N
-
T
I
N
-
T
I
N

Radics István diadalutja Belgrádtól Zágrábig.

A horvát nép kitörő örömmel üdvözölte sebesült vezérét. — Radics menthetetlennek tartja Szerbiát és el akar szakadni tőle.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) Radics István, a skupstinai merénylet sebesültje teljesen felgyógyult és elhagyta a kórházat, ahonnan hazautazott Zágrába. Utja egész Horvátországon keresztül a legnagyobb diadal és ünneplés közepette folyt. Minden egyes állomáson küldöttségek fogadták a parasztpárti vezért, a nyílt pályán pedig parasztszék egész tömege állt és éljenzt. Zágrábban óriási tömeg gyűlt össze, amelyben a vidéki küldöttségek is helyet foglaltak.

A zágrábi Novosti részletesen közli Radics nyilatkozatát, amelyben kijelenti, hogy nem akarnak tovább szélmalom-harcot vívni.

— Nem tudjuk Szerbiát megmenteni — mondotta — éppen ezért meg kell nyugodnunk abban, hogy a nyugati területek a dinasztia uralkodása alatt keressék boldogulásukat. Ami Szerbiát illeti, őt magára hagyjuk, mint a menthetetlen embert.

Az interjú további folyamán a vezér ki-

jelentette, hogyha a skupstinai merénylet nem is következett volna be, a jelenlegi koalíció ugyanis az állam összeomlásához vezetett volna. Nem személyi kérdésekről, hanem kormányzati kérdésről van szó. A horvátság részére csak két tényező lehetséges, a nép és a király és ez a két tényező karöltve fogja kivívni az alkotmányt.

Igen érdekes intervjút adott Radics — mint a párisi jelentések közlik — az Echo de Parisnak is, ahol többek között a következőket mondotta:

— Öszintén be kell vallanom, hogy a horvátok Magyarországon sokkal boldogabbak voltak, mint most, mert ott a legteljesebb autonómiát élveztek.

A kijelentés óriási feltűnést keltett politikai körökben. A horvát parasztpárti vezér csupán tíz napig marad Zágrábban és azután Karlsbadba utazik egészsége helyreállítására.

Eltiltották

a vásári szerencsejátékot Aradon. Angel polgármester megtisztította az aradi nagyvásárt a tipikus szerencselovagoktól.

(Arad, július 9.) A most folyó vásáron feltűnést keltett a közönség körében, hogy a vásár egyes tipikus alakjai — a karikadobó, a szerencsecsomag eladó és még néhány hasonló szerzet — elmaradtak a vásár megszokott arculatából. Ennek oka az, hogy a város vezetősége, illetve Angel István dr. polgármester rendeletet adott ki, amelyben betiltott minden vásári szerencsejátékot. A vásári karikadobók és hasonló foglalkozású egyének nagy megdöbbenéssel vették tudomásul a tiltó rendeletet és ma a polgármestert keresték fel, kérve az engedélyt arra, hogy ismét működhessenek. Angel István dr. polgármester azonban kategorikusan megtagadta a kérés teljesítését és kijelentette, hogy a város vezetősége nem járulhat hozzá a vásárt látogató szegényebb néposztály kifosztásához.

— A vásárokon hiábavalóságokra elköltik

a megtakarított pénzüket az emberek — mondotta a polgármester — és télen pedig a város-hoz jönnek népkonyháért. Nem lehetek segítségére azoknak, akik az emberek hiszékenységet akarják kihasználni és nem érdekel engem, más városok mit határoznak, hogyan járnak el. Én a magam felfogása szerint intézem el az egyes ügyeket. Aradon nem működhetnek a jövőben sem a vásári szerencsejátékok. Ennyi az egész.

Az érdekeltek erős zugolódással fogadták a tiltó rendelkezést, amelyen azonban nem lehetett változtatni és ezért másfelé mentek szerencsét keresni.

— A pótolhatatlan miniszter. Newyorkból jelentik: Hoover kereskedelmi miniszter benyújtotta lemondását, amelyet Coolidge elnök egyelőre nem fogadott el, miután nincs, akit momentán helyébe kinevezzen. Azt hiszik, hogy Butler alelnök lesz a miniszter utóda.

H I R E K.

Kánikula a korzón.

Igazán van nagyságos asszonyom, asszonyokkal nem érdemes barátkozni. Már úgy értem, illetve önkegyed is úgy értette, hogy asszonyoknak nem érdemes... Ezt az életbölcsest személyes tapasztalataiból sikerült leszűrnie, amikor asszonybarátnőiről megállapította, hogy a kedves, figyelő, bájos felületességeket csacsogó szavaik máza mögül kisárgállik az irigység. Igen, helyesen jegyezte meg; az asszonyok irigyek egymásra. És tudja isten mi lehet az oka, de minden asszony, minden asszonyt irigyel. Persze ezek nem alkotásra, feklümulásra inspiráló irigységek, hanem amolyan kis felszínes megnyilvánulások. Például: egyik asszonynak láj az, ha a másik bokájára bókot mondanak, holott neki sokkal szebb a bokája. Ugyanígy vannak az udvarlókkkal, akikből, ha X. Y.-nek tíz van és barátnőjének csak kettő, elirigylj tőle még azt a kettőt is, vagy a barátnő irigylj el X. Y.-nétől a tizet. Gondolkodásra valló feltevés az is, hogy ez az irigység nem más, mint inspiráció az ösztönös harcra a férfiak kegyeiért. Ugy-e ezeket a tapasztalatokat a kánikulai nap alatt, a forró homokon szerezte? Természetesen, hiszen az a legalkalmasabb terep az emberek megismerésére. A férfi az más, — mondja nagyságos asszony — az nem irigylj, legfeljebb kívánja a nőt. És mégis csak kellemesebb dolog egy kívánó férfi, mint egy irigykedő asszony hazugságait hallgatni.

Asszonyom, most vallomást kell tennem és leleplezem magunkat. Mi is irigyljük az asszonyokat. Ma délelőtt, amikor belibent a fürdőtelepre, a ferdén tűző napsugár rárontgenezett kegyedre s keresztvilágította a testét borító, ruhának nevezett, kis selyemdarabkát. Akkor (bocsánat) jól megnéztem, én is, meg a többi férfiak. Fején nem volt semmi. Karijai csupaszok voltak, lábán szandál, amely látni engedte lábujjait, kicsi szoknyácskája, távol minden irigységtől, hagyta, hogy gyönyörködjünk gömbölyü térdeiben, sőt azon felül is. Mit mondjak még? Nem akarok indiszkrét lenni, de mit csináljak, ha a napsugár követett el indiszkréciót, amikor elárulta, hogy lenge szoknyácskája alatt ugyszólván mincsem semmi. Millió bocsánat. Nem így akartam mondani. Mi az, hogy semmi? Szinte kisütött alóla barna bőre finom vonalú csipője, telt combjai és karcu dereka... Mondhatom nagyon érdekes volt. Az öreg nap kajánul vigyorgott odafent és talán ő is izzadni kezdett, amikor meglátta önt asszonyom. Valaki, egy férfi megjegyezte:

— Irigylem ezt az asszonyt. Ugy megy ki az uccára, hogy alig van rajta valami. Bezeg nekünk, ebben a melegben is alaposan fel kell öltözködnünk.

Mégegyszer kegyedre néztem, láttam a tiz grammos átlátszó selymecskét drága testen. És mindent, amit elakart és akkor úgy éreztem, hogy én is irigylem magát asszonyom. Igen, mi is tudunk irigykedni. Azután beméltőztattott menni a kabinba, két perc múlva ismét előttünk állott. De — nagy meglepetés — teljesen fel volt öltözködve ekkor: felvette fürdőruháját, amely lényegesen többet takart el, masszívabb is volt, mint lenge uccai ruhája... (p. g.)

— Képviselők a petróleumpanamában. Bucurestiből jelentik: A targul-vistei petróleumpanama ügyében több képviselő tanukénti kihallgatása vált szükségessé. Ezeket a képviselőket ma hallgatja ki a vizsgálóbíró.

— Kettőszakadt a bucuresti-i szociáldemokratapárt. Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i szociáldemokrata pártban tegnap szakadás állott be. A már hosszabb ideje elégedetlen Gelehrter kilépett a pártból és új szocialista frakciót létesített, amelynek erősen baloldali színezete van.

Jön a SELIMAN HERCEG DEKOBRA REGÉNYE

Izgalmas életmentés egy budapesti strandfürdőben.

Egy bátor urileány bravuros cselekedete.

(Az Aradi Közlöny Budapesti tudósítójának távirata.) A csepeli strandfürdőben tegnap délután egy fiatalember az örvénybe került. Egy Horváth Sándor nevű fiatalember, felismerte a fuldoklóban egyik barátját, mire utánaugrott. A fuldokló azonban mentés közben annyira belekapaszkodott és a víz alá nyomta, úgy hogy a szerencsétlen Horváth belefulladt a Dunába. Ekkor érkezett a helyszínre Kovács Juliska, egy földbirtokos 15 éves leánya, aki utánuk ugrott a vízbe. A parton nagy riadalom támadt, a

leányka nevelőnője összeesett az ijedségtől. Amikor Kovács Juliska az örvényhez ért, Horváth már eltűnt, társát pedig a leány a hajánál fogva a parthoz ráncigálta. Ezután ismét visszament a vízbe és többször alámerült az örvénynél, de Horváthot nem találta. A leányka közben annyira kimerült az emberfeletti munkában, hogy a csónakosoknak kellett az utolsó percben kimenteniük őt is az örvényből. A fürdő közönsége lelkesen éljenezte meg a bátor Kovács Juliskát.

Legenda Löwenstein bankár körül.

A feleség kérte a férje holtanyilvántását.

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A Petit Parisien szerint a Flamand nevű gőzösn tegnap egy titokzatos utas kelt át a csatornán. A lap szerint az utas személyleírása meg-

egyezett az állítólagos öngyilkos Löwenstein Arthur belga bankárral. A brüsszeli jelentések szerint a bankár özvegye kérte férje holtanyilvántását.

— A Bremen hősei Bécsben és Budapesten. Dortmundból jelentik: A Bremen repülői, Köhl kapitány, Hühnefeld és Fritzmaurice július 18-án, jövő szerdán Bécsbe érkeznek, ahonnan két napra Budapestre is átrándulnak.

— Az aradi Vöröskereszt-Egylet nyaralattási akciója. Az Aradi Vöröskereszt-Egylet dr. Botis Tivadarné vezetésével lelkes ambícióval folytatja a munkát a savarsini (soborsini) gyermeknyaralótelep feleltetésére. Jelenleg száz iskolásgyermek nyaral kinn a telepen és augusztus hónapban pedig 100-120 iskoláslányt visznek ki ingyenes nyaralásra. Az egyesület most természetbeni adományokat gyűjt a nyaralótelep részére és Aradváros közönsége nagylelkűen támogatja is az egyesületet és nemes célját. Miután a nyaralásra jelentkező gyermekek száma még mindig jelentékeny, az egyesület felkéri a szülőket, hogy ne dr. Botis Tivadarné lakásán jelentkezzenek, hanem az aradi városi főorvosi hivatalban, ahol déli 12 óráig rendelkezésükre állanak az egyesület delegátusai.

A legszebb Dekobra regény SELIMAN HERCEG

— Elhunyt magyar újságíró. Debrecenből jelentik: Szathmáry Zoltán hírlapíró ma 56 éves korában meghalt.

— Visszaveszik az igazságtalanul elbocsátott budapesti tanerőket. Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy a kommün bukása után vizsgálat alá vették a budapesti tanároknak a kommün alatt tanúsított magatartását és ebből az alkalomból több tanárt és tanárnőt ítéltek el állásuk elvesztésére. A fővárosi bizottság tagjai nemrég akciót indítottak az elbocsátások revíziója érdekében, amit a közgyűlésen keresztül is vittek és a kormány most jóváhagyta a közgyűlési határozatot. Ennek alapján a napokban megkezdődik a revízió, amely valószínűleg sok sérelmet fog jóvátenni.

— Aradváros egészségügye. Ma állította össze az aradi városi főorvosi hivatal a múlt havi egészségügyi statisztikát. Eszerint június hónapban Aradon 102-en születtek és 98-an haltak meg. Tüdőbajban 13-an haltak meg, míg a nagyszámú, szármárkőhögésben megbetegedett gyermekek között két haláleset történt. Említésre méltó tény, hogy a múlt hónapban kedvezőbb volt a születési és halálozási arány, miután több volt a születések száma, mint a halottaké, ami már hónapok óta nem fordult elő.

— Gyilkos hőség Amerikában. Newyorkból jelentik: Amerikaszerte irtózatoss hőség pusztít. Pennsylvániában 37 fokos a hőség. Chicagóban eddig harmincan haltak meg a meleg következtében, míg Newyorkban is számos az áldozat.

— Tűz a budapesti kerepesi temetőben. Budapestről jelentik: A Fiumei-úti Kerepesi-temetőben ma nagyobb tűz pusztított. Az elszáradt és elhamvadt koszorukat egy halomba összehordták, hogy elégessék. A szél közben elkapta a lángokat és végigseper a sírok között, úgy, hogy másfél holdon a fák, bokrok és koszorúk összeégtek. Az egészen közelben lévő központi tűzoltólaktanyából több szerkocsi vonult ki, a tüzet azonban csak három óra múltán sikerült lokalizálni, mert a temetőnek ezen a részén nincs vízvezeték.

— Poloskát Lovas irt Str. Oltuz (Illés-u.) 111.

— Öngyilkos aradmegyei gazda. Jelentették az ügyészségen, hogy Budai Vasile 62 éves radnai gazda öngyilkossági szándékából felakasztotta magát és meghalt. Az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

Szenzációs Dekobra regény A SELIMAN HERCEG

— Herzi-gyászünnepély Aradon. Impozáns keretek között ünnepelte az aradi cionista zsidóság vasárnap este dr. Herzi Tivadar halálának 24-ik évfordulóját. A zsidó iskola udvarfelőli része, valamint a dobogók és asztalok teljesen feketébe voltak burkolva és a háttérben zsidó turisták fekete fáklákat lobogtattak. Az udvarban elhelyezett padosorokat a közönség zsufolásig megtöltötte. A műsort Klein Manó lendületes beszéde nyitotta meg, amelyben román nyelven vázolta a nagy zsidó vezér életét és küzdelmét, majd az Aviva és Barisz-sziánusok elénekelték a Trumpeldor-gyászindulót, Szántai Zoltán Giszkalai Jánosnak, a hírneves erdélyi zsidó poétának „Messias heroldja” című nagyszabású versét szavalta el igaz hatással. A Kadiss-imát, amelyet Bornstein Ernő mondott el, a közönség állva hallgatta végig. Ezután egy kiváló tehetségű fiatal barissziánus, Hönig Hugó mély átérzéssel énekelt el az „El molé rachamimot” és terjedelmes, iskolázott hangjával tanúságot tett énektudásáról. Chilevics Rózi Pető Tibornak egyik legújabb, Palesztinában írott költeményét szavalta komoly művészettel. A gyászünnepély a Hatikvával ért véget, amely után a közönség emelkedett hangulatban távozott.

A TUDOMÁNY mai állása szerint a RATOPAX a bebizonyítottan legtokéletesebb szer a patkányok és egerek gyökeres kiirtására. Hatása nem abban nyilvánul meg, hogy 2-3 patkányt elpusztít, míg a többi tovább él és szaporodik, mérhetetlen károkat okozva, hanem a gyár szavatolja, hogy egy üveg kiusztítja egy polgári házból az összes kártékony patkányokat. A kezelése vértelen egyszerű, emberre és háziállatokra ártalmatlan. A RATOPAX világmárkát telent, mindenütt a legjobb eredménnyel használják és immár Romániában is kapható lesz minden gyógyszerárban és drogueriarban. A RATOPAX beszerzése folyamatban van és olyan helyekre, ahol esetleg még nem volna kapható 115 lei előzetes beküldése ellenében bérmentve küldi a CHEROM INSTITUT CHIMIC bánáti főlerakata: Arad, Piata Avram Iancu 21. 1092

— Autó és bicikli karambolja. Súlyosnak látszó baleset történt ma az esti órákban az Alexandri (Salacz) uccában. Az Ar. 462. számot viselő taxi-autó elütött az I. Nacht cég helyisége előtt egy biciklit, amelyen Fekete I. Astra-gyári művezető ült. A biciklire hátulról rászaladó autó az aszfalra dobta Feketét, aki szerencsére minden komolyabb baleset nélkül uszta meg a karambolt, viszont a biciklijé tönkrement. A nyomozás megindult, hogy a karambolért kit terhel a felelősség, bár a tanúk egybehangzóan azt állítják, hogy a sofőr kikerülhetne volna az előtte haladó kerékpárt s így egy kis vigyázzal a baleset nem történt volna meg.

Betörő lett egy aradi kisdiajból.

A régi pénzek iránti rajongása csábította hünnre. — Elfogták a Iosif Vulcan középiskola betörőjét.

(Arad, július 9.) Az Aradi Közlöny legutóbbi számában megírta, hogy Aradon, a Strada Iosif Vulcan polgári iskolában vakmerő betörés történt. A disztermen és az igazgatói szobán keresztül az ismeretlen tettes behatolt abba a helyiségbe, ahol az iskola értékes éremgyűjteményét őrzik és a gyűjteményt teljes egészében ellopta. A rendőrség nagy figyelemmel indította meg a nyomozást és az első percben az a gyanu merült fel, hogy a tettet nem hivatásos betörő követte el és a bűnös tökéletesen ismerte a körülményeket. A helyszíni szemle megállapította, hogy a

betörő kizárólag az éremgyűjteményre pályázott és egyéb értékes holmit nem is vett figyelembe. Ezen az alapon megindított nyomozás ma délelőtt meglepő eredménnyel járt. A rendőrség letartóztatott egy F. G. nevű tizenhat esztendő diákot, akinél megtalálták az ellopott érmekeket. A megtévedt diák kétségbeesett sirással ismerte be bűnét és elmondta, hogy azért követte el tettet, mert szenvedélyes régipénz-gyűjtő és nem tudott elmentálni az értékes éremgyűjteménynek. A diákot átadják a fiatalkorúak bíróságának.

Bombamerénylet az orosz cséka-palota ellen.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Moszkvából jelentik: Szombat este a G. P. U. épületébe bombát dobtak. A bombák felrobbantak és borzalmas pusztítást végeztek. A bombamerénylet azért történt, mert a G. P. U. épületében őrzik a schachtli

pör vádlottjait. A merénylet után pár perccel a rendőrség és a katonaság teljesen körülfárta az épületet s így a bomba pusztításáról részletek nem szivároghattak ki. Valószínűleg számos áldozata van a robbanásnak.

Gramofonok Hegedűsnél, és lemezek rendkívül nagy választékban Aradon.

— Felhívás. Az alább felsoroltak jelentkezzenek lívretjükért az első kerületi rendőrségen: Lendok Imre, Fleisig Alfréd, Fábrián Emil, Kis Grada János, Pustan Mihály, Zeiner József, Szabó Lajos, Lojel József, Rotar Ioan, Horati Pavel, Öre Rudolf, Lengyel Károly, Tripatrian Traian, Biró Zoltán, Gopper András, Komáromi Ede, Zárai Ödön, Stan Gavrilă, Rosenfeld Vendel, Kolozsi Sándor, Juhász János, Hatzik Kristóf, Dehelean Vasile, Reisz Károly, Suhajda Mihály, Czerman János, Kardos Jenő, Balogh Sándor, Bodnár István, Kuncza György, Ablonci József, Tiritean Traian, Oláh Sándor, Bara Béla, Kovács Sámuel, Groza Petru, Siller Ignác, Palcosov Iosif, Halpert Lajos, Hang Frigyes, Ado Andor, Morariu Traian, Noszkai Kornél, Morzsó András, Ungurean Béla, Malka Henrik, Kovalcsik Gyula, Kis Lajos, Santu Petru, Costa Gheorghe, Eichner Ákos, Saino Ferenc, Ilca Ioan, Grünstein Armin, Szabó Lajos, Kleindl Vince, Salgó Miklós, Nagy László, Kernvai Sándor, Pucher Zoltán, Budas Petru, Radivoi Dumitru, Kraher Iosif, Boros József, Pann Ilie, Varga Gyula, Galgóczi József, Merla Pavel, Kis Sándor, Kis Géza, Stola Vasile, Zubor István, Mercea Ioan, Budai István, Geszlenyi Róbert, Feier Ignatie, Scrob Ioan, Genetai István, Hack József, Rusz Károly.

— Az aradi postavám főnöke, Ignatescu ur ma megjelent szerkesztőségünkben s minden félreértés és tévedés elkerülése céljából annak megállapítására, illetve közlésére kért fel bennünket, hogy egyedül és kizárólag ő az aradi postavám főnöke.

— A megmentett polgármester. A törzsasztalnál a szokásos diskurzus folyt: vajjon leszálítják-e az adókat, a házasságkötési lehetőségek szaporodnak-e és az anyósoknak van-e létiogosultságuk, vagy csak a vők részére fölöslegesek azok. Ekkor megszólalt egy kövér ur — épen a polgármester volt — és csend támadt körülötte. „Uraim! — kezdte — mi az hogy adó, anyós, házasságkötés, ha az ember felesleges hájjal van megterhelve! Első az egészség, azután jön az üzlet és az élvezet!” Ezzel el is hallgatott és egy hatalmas kortyot huzzott a sörösokancsóból. A társaság tagjai között, hirtelen moraj támadt. Mindenki betegnek érezte magát, különösen a kövér urak, akik nehezen, nyögve vettek lélegzetet. „Uraim, — folytatta a polgármester — én ma egészséges, sőt karcsu vagyok és semmim sem hiányzik — a pénzen kívül.” „Hogyan szerezte vissza az egészségét polgármester ur, hiszen Önnek is légzési zavarai voltak?” — kérdezte a szivelhájasodásban szenvedő szappangyáros. A polgármester így válaszolt az aggódó kérdésre: „Az Ön tájékoztatására csak egy szót mondok, ez a szó aztán mindent megmond.” Halljuk, halljuk, kiáltották feszült érdeklődéssel az asztal körül ülők. „Használjanak uraim PUNKTROLLERT!”

— A Rejtvényűjság legújabb száma mindenütt kapható.

— Legújabb regények Kerpel könyvtárában.

Katasztrófa a tengeren.

Kettétört egy személyszállító gőzös. — A hajó utasai és személyzete elpusztultak.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) Santiagóból jelentik: Borzalmas hajókatasztrófa történt a chilei partok közelében. Az Agnammos nevű óceánjáró gőzös közvetlen a sziklás és veszedelmes chilei part mellett elsüllyedt. A megdöbentő katasztrófa hírére tegnap, a késő esti órákban a brit admirális kapta meg. Az Agnammosnak a pusztító viharban hirtelenül eltört a kormánykereke, a hullámok pedig nekidobták a hajót egy, alig észrevehető sziklának, amelyen az a szoros értelmében kettétört. A két különvált hajórész pillanatok alatt megtelt vízzel és elsüllyedt. A hajó utasai és a személyzet még mentőcsónakokba sem tudott szállni, mert a katasztrófa pillanatok alatt következett be.

A szerencsétlenség lefolyásáról egy megmenekült matróz borzalmasan megdöbentő részleteket mondott el. Elmondta, hogy az Agnammos a rettenetes viharban folyton túlkölt és vészjeleket adott le, segítség azonban nem jött. Amikor a sziklára futottak és ott következett be a robbanás, lebocsátották a mentőcsónakokat, de ezeket már nem tudták használni, mert a hajó elsüllyedése következtében keletkezett örvény a mentőcsónakokat is elsodorta. Az elsüllyedt hajón 76 utas volt, nagyrészt munkások és családtagjaik és 215 főnyi személyzet, akik hír szerint mind elpusztultak.

Fritjof Nansen

Zenpe'innel indul az északi sarkra.

(Az Aradi Közlöny alkalmi tudósítójától.) Leningrad egyik előkelő szállójában a napokban szemüveges tudósok, markáns, napbarnította pilóták gyűltek össze, akik Nansen vezetése mellett második világkonferenciájukat tartották meg. A konferencia éppen azokban a napokban zajlott le, amikor az egész világ Nobile és társainak sorsáért aggodott. Résztvettek a konferencián Wilkins, Hobbs és a híres német kapitány, Bruhms. A konferenciának a voltaképpeni tárgya az, hogy megbeszéljék a részleteket a német Friedrichshafenben készen álló L. Z. — 127. számú Zeppelin északsarki útjának a részleteit.

Az északsarki repülést a jövő tavaszra tervezi a társaság.

A tudósok úgy tervezik, hogy a sarkvidéken három ilyen hatalmas árbócot építenek és pedig egyet-egyet Leningradban, Murmanszkban és Alaszkán. A tervek szerint az expedíció költségei az élelmiszerekkel és a biztosítási költségekkel együtt mintegy 10 millió márkát tesznek ki és így könnyen érthető, hogy ilyen nagyszabású vállalkozás csak a nemzetek együttes munkálkodása révén vihető keresztül. Fritjof Nansen a konferencia alkalmával az egykori дума fényes üléstermében a kongresszuson jelenlevők viharos tetszése közben a konferencia folyamán több hozzáintézett érdekes kérdésre is választ adott.

— A L. Z. — 127. jelzésű kormányozható léghajó 100 tonnát vihet magával, ami azt jelenti, hogy a leggondosabban felszerelt tudományos expedíció is csatlakozhatik hozzá. Hatalmas telepet fogunk létesíteni megfigyelő állomásként, rádióállomásokkal felszerelve, amely hosszú ideig ott dolgozna. Az ilyen hosszabb ideig tartó megfigyelés eredményei megbecsülhetetlen szolgálatot jelentenek az időjárás részére.

— A meteorológiai problémák megoldásán kívül több tudományos, de a gyakorlati életre is fontos kérdés nyerhet megoldást. Egyik legfontosabb geográfiai feladat a sarki tenger mélységeinek megmérése.

— A geográfiai és meteorológiai problémák megoldásán kívül igen fontos a biológiai ismeretek kiszélesítése a sarkvidéken. Közismert tény, hogy az északi vizek sokkal gazdagabbak halakban, mint a mérsékelt zóna tengeri. A Jeges-tenger halgazdagságának magyarázata abban rejlik, hogy a voltaképpeni sarki tenger majdnem minden élet nélkül való, mivel a jégtakaró az ultraviolet sugárakat visszatartja, amelyek nélkül pedig nincs élet.

Ezeket mondotta Nansen, aki már ugyan 67 esztendő, de fiatalos lelkesedéssel készült a nagy vállalkozásra.

— Temetés. Tegnap délután 6 órakor helyezték örök nyugalomra a felsőtemetőben Popovicu Alexiu aradi görög keleti lelkész feleségét, született Isfanescu Aurórát. A gyászszertartást a teljes klérus végezte és a temetésen nagyszámú gyászoló jelent meg. Az aradi előkelő román családok számos koszorút küldtek az elhunyt koporsójára, akik nagy és kiterjedt rokonság gyászol.

— Halálozás. Sulyos csapás érte Marinkovic Péter ny. iskolai igazgatót és nejét. Leányuk, dr. Benes Ferencné sz. Marinkovic Ilonka, Budapesten, rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. A tragikus véget ért fiatal asszony halálát kiterjedt rokonság gyászolja.

— A munka nélkül levő nyomdászok javára augusztus 5-én nagyszabású kerti ünnepély rendeztetik az ujaradi Kornett-féle vendéglőben. A kerti ünnepélyt hangversennyel egybekötött táncestel követi.

— Eljegyzés. Roth Alice (Lupény) és Fogl Jenő, a Temesvári Első Takarékpénztár főtitkárja, jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Magyarországi vízumkedvezmény. Magyarországra. Egész Európában mindenütt nagy propagandát fejtenek ki az idegenforgalom érdekében és ezt az egyes államok különféle kedvezésekkel támogatják. A Duna-Szövetség kérelmére a magyar kormány most olyan vízumkedvezményt engedélyezett, amiről még nem volt példa azóta, mióta Magyarországra is csak vízum váltása mellett lehet utazni. Az említett Szövetség által kibocsátott igazolványok alapján ugyanis július 1-től november 30-ig, tehát teljes öt hónapon át vízum nélkül lehet átlépni a magyar határt és ez esetben a vízumot utólagosan, féláron adják meg, de meg lehet szerezni a vízumot előre is, ugyancsak féláron a bucaresti-i és cluji (kolozsvári) magyar konzulátusoknál is. Ezt a vízumkedvezményt nemcsak azok vehetik igénybe, akik Budapestre utaznak, hanem bárki, aki Magyarországra bárhová utazik, sőt azok is, akik Magyarországon csak keresztülutaznak.

— Öngyilkos aradi iparoslegény. Megdöbentő öngyilkosság történt ma délelőtt Aradon. A Strada Bisericei (Templom-ucca) 18. számú házban lévő lakásán egy nagy készel mellbe szurta magát Mathias Gyula tizennyolc éves mészarossegéd. A fiatalembert vérben fagyva, eszméletlenül találták meg hozzátartozói, akik azonnal értesítették a mentőket. Az öngyilkost a kórházba szállították, ahol még nem tért magához és nem lehetett megállapítani, hogy miért akart megválni életétől. Állapota rendkívül sulyos, kevés remény van felgyógyulásához.

— A nyugdíjasok figyelmébe. Az esküt nem tettek közül azok, akiknek kérvénye Timisoarán van, f. hó 11-én, szerdán este 7 órakor egyesületi helyiségünkben okvetlenül jelenjenek meg. Az elnökség.

— RÁDIÓ-MŰSOR. Kedd, 1928. július 10. (Romániai idő.) Bécs, 21.15. Schubert-est. — Breslau, 21.30. Házi zenekar. — Frankfurt, 20.30. Szórakoztató zene. — Leipzig, 21.15. Kamarazene. — Milano, 21.45. Zenekari hangverseny. — München, 23.15. Keringő hangverseny. — Budapest, 21.45. Hangverseny, 23.15. Gyányszere.

SPORT.

A Kinizsi legyőzte az Ujpest-et.

Ujpest csapata óriási izgalmu mérkőzésen szenvedett minimális vereséget Timisoarán. — Aradkerület bajnokcsapata továbbjutott az országos bajnokságban. — A bécsi WAC megőrizte veretlenségét román turnéján.

(Arad, július 9.) A Kinizsi gazdag sportmultja ismét jelentős értékkel gyarapodott. Románia exbajnoka újból vereséget mért az Ujpest csapatára. A Kinizsi győzelme ezúttal nem volt ugyan olyan imponáns az Ujpest felett, mint a legutóbbi alkalommal, de maga a győzelem értéke a mérvadó és ez a Kinizsit ismét visszahelyezte nemrégiben ugyancsak elvitatott pozíciójának teljébe. A nap másik kiemelkedő eseménye Aradkerület bajnokcsapatának továbbjutása az országos bajnokságban. Az AAC Jiul ugyanis ezúttal Clujra kitűzött mérkőzésen verte ki az országos bajnokságból a Romaniát, amelyet már-már mint Románia biztos bajnokcsapatát emlegettek. Beszámolónk a mozgalmas vasárnapról a következő:

O A Kinizsi győzelme az Ujpest felett. Kinizsi—Ujpest 1:0 (1:0). Heves iramu mérkőzés, sok helyen izgalmas mozzanatokkal, a II. félidőben az Ujpest eredményre törekvése miatt el is durvulva. A mérkőzés döntő tényezője mindkét csapatnál a védelmek játéka volt. Az egyensúlyozott csatársorok gólképtelenségét a védelmek alaposan ki is használták és néha játszva elbántak az ügyetlenül rohamra menő csatárokkal. A fedezetek a csatársorokkal szemben viszont pompásan állották helyüket. Az Ujpest Auer II.-t és Ströcköt, a Kinizsi Tenzert nélkülözte, de ez talán a csapatokon nem is látszott meg, a helyettesek igen szépen mozogtak. Az I. félidő 22. percében esik az egyetlen gól. Sepi átfeljei a labdát Kuszka II.-nek, akinek lövése a kapuféléről Bácsay hátára pattan s onnan a kapuba jut. Marzinkievics bíró általában kielégített. A csapatok a következő összeállításban játszottak: Kinizsi: Bulgakoff—Steiner II, Hók-sáry—Zelenak, Vogl, Steiner I—Kuszka II, Sepi, Wetzer, Kuszka I, Berta. Ujpest: Bácsay—Sternberg, Fogl III—Borsányi, Lutz II, Buza—Héger, Wilhelm, Sager, Spitz, P. Szabó.

O Az AAC Jiul megverte a cluji bajnokot. AAC Jiul—Romania 2:0 (0:0). A múlt vasárnap az AAC Jiul Jiulvölgyébe várta a Romaniát, a Romania nem jött s hosszas vitatkozás után végre is Clujra tették át a mérkőzés színhelyét. A cluji bajnokot azonban ez sem mentette meg a vereségtől, a Jiul megérdemelten kvalifikálta magát tovább a bajnoki küzdelmekbe. Az I. félidőben csak gyenge a Jiul főlénye. A Romania bizonytalan játéka ellenére is ügyesen, gól nélkül átuszta a félidőt. A második félidőben a Romania erősen támad, de Rupp hátvéd remek játékán megtörik a clujjak minden rohama. A Romania csatársora gólképtelen. Félórai rohamozás után a kipihent jiulvölgyi csatárok mennek döntő támadásba és a 32. percben a Romania-védelem sulyos hibájából Kertész pontos beadása Mésznerhez jut, aki gólt lő. (1:0). 3 perccel később Killianovics átjátssza a cluji védelmet, 20 méteres bombalövése a kapufáról Guga elé pattan, aki rendeltetési helyére küldi a labdát. (2:0). A mérkőzést Suciu kapitány kitűnően vezette.

O A Gloria-CFR győzelme Salontán. Gloria-CFR—NSCMT 4:1 (1:0). Gloria-CFR pompás játék után megérdemelten győzött az NSCMT ellen, amellyel szemben eddig még csaknem minden aradi csapat sikertelenül operált. A Gloria-CFR goaljait Barbu, Bali, Marianuti és Tisza szerezték, az NSCMT ehrengója Kovács érdeme. A salontai közönség lelkesen ünnepelte a Gloria-CFR-t, Arad bajnokát, a szép játékért.

O A bécsi WAC Bucuresztiben. Szombaton: WAC—Venus 4:0 (0:0). A bécsiek a gyenge Venus-szal szemben tetszés szerint győznek. Vasárnap: WAC—Juventus 2:2 (1:1). A szép mérkőzés góllövői 11 p. Huber, 16 p. Cristescu. A második félidőben a 27. percben Walzhoffer, a 30. percben Dobó (11-es).

O A Hungária veresége Szombathelyen. Szombathelyről jelentik: Sabaria—Hungária 2:1 (2:0). Egyenlő erejű csatársorok szép küzdelméből a szerencsésebb kék-sárgák kerültek ki győztesként. Az első félidő változatos, de azután a Sabaria a 28. percben Stof-

fián, a 43. percben Holzbauer révén eredményes, addig a Hungária támadásai nem hoznak sikert. A második félidőben a Hungária van főlényben, de eredményt csak Tritz egyéni játéka után ér el a 32. percben.

O A Bástya pompás győzelme Bécsben. Bécsből jelentik: Bástya—Rapid 4:2 (2:1). Remek mérkőzés, amely a nagyszerű Bástya igen értékes győzelmét eredményezte a kitűnően játszó hütteldorfiak felett. A Bástyában az aradi Schwartz briliáns játéka messze kiemelkedett. Az első félidő 15. és 20. percében, valamint a második félidő 6. percében lött góljai védhetetlenül repültek a Rapid-kapuba. Varga a negyedik gól szerzője a 44. percben. A Rapid részéről Schmistik és Kuthan eredményesek.

O A Meteor kerékpárversenye. Eredmények: 1000 m. főverseny: Rennich (Meteor). 1000 m. kezdők: Bors (AMTE). 2000 m. ifj.: Eber (Meteor). 2000 m. haladók: Boldea (AMTE). 20 km. páros: Rennich—Mayer (Meteor). 1000 m. vigaszverseny: Hoffer (AMTE).

Befejeződött

a Hellas nemzetközi tenniszversenye.

Dr. Lupp nyerte a férfi egyest, a Martino grófok a párost és a Hegyesi—Schrederus pár a vegyes párost.

A Hellas nemzetközi versenye a legteljesebb siker jegyében, nagyszerű rendezésben, hétfőn befejeződött. A férfi egyes ismét meglepetést hozott, amennyiben a két nagyszerű aradi játékos, dr. Lupp és Dörner, már az elődöntőkben fölényesen győztek az olasz de Martino grófok felett és kvalifikálták magukat a döntőben való részvételre, melyet kemény küzdelem után dr. Lupp csak nehezen nyert meg. Dörner a verseny folyamán nagyon feljavult és könnyen meglepetést szerezhetett volna. A férfi páros döntő volt a verseny legnagyobb eseménye, a két Martino-fivér győnyörű voley-játékukkal biztosan verték a román bajnok-párt, akik csak az első settben tudtak ellenállni az olasz ostromnak. A vegyes párost a kiváló pesti Schrederné—Hegyesi-pár nyerte a Dörner—Fülöppné párral szemben. A női egyesben két kiváló pesti játékosnőt láttunk Schrederné és Latesz Csilla személyében. Schredernét már ismertük, mint második legjobb magyar női játékos, de a fiatal magyar bajnoknő, Latesz Csilla, teljesen ismeretlenül érkezett hozzánk, a meglepetések sorozatát érve el. Először Fülöppné, majd a román bajnoknőt, Schlossernét verte fölényesen 2 settben, míg a döntőben Schredernével egy-egy sett állása után, a sötétség miatt abbahagyták a játékot és Budapesten fogják lejátszani.

A másodosztályú férfi egyest a verseny folyamán formája tetőpontjára feljutó fiatal Székely József nyerte az elődöntőben, a kerületi bajnok Farkas ellen, a döntőben pedig az új fiatal játékos, Hamburger ellen.

A női egyes biztos nyertője a fiatal pesti Latesz Csilla lett volna, azonban a döntőt elutasítása miatt feladta a kiváló lugosi Folbertnének. Szépen szerepeltek még Kabdebó Imi, Molnár Erzs, Veressné és a fiatal Welvart, kiktől még sok szép eredményt várunk. A versenyek szakszerű lebonyolításáért elsősorban Dabiciu tanárt illeti elismerés, míg a bírói tisztet felváltva Deutsch és Hübsch (Lugos) valamint az aradi dr. Botis vállalták magukra. (— öte. —)

Részletes eredmények. Férfi egyes I. o. I. de Martino—Székely 6:3, 6:4. Dr. Lupp—Schreder 6:1, 7:5. Silbersdorf—Szász 6:3, 7:5. Dr. Lupp—Táncos 6:1. w. o. G. de Martino—Botez 6:1, 6:2, 6:2. — Elődöntők: Dr. Lupp—I. de Martino 6:2, 6:1, 6:1. Dörner—G. de Martino 6:0, 6:2, 7:5. — Döntő: Dr. Lupp—Dörner 5:7, 6:3, 3:6, 6:4, 6:2. Végeredmény: 1. Dr. Lupp. 2. Dörner. 3. I. és G. de Martino. — Női egyes I. o.: Folbertné—Veressné 6:1, 4:6, 10:8. Latesz—Fülöppné 6:4, 7:5. Marton—Weininger 8:10, 7:5, 8:6. Brandenburg—Folbertné 6:1, 6:2. Latesz—Marton

6:2, 6:2. — Elődöntők: Schrederné—Brandenburgné 7:5, 6:4. Latesz—Schlosserné 6:1, 6:3. — Döntő: Latesz—Schrederné 6:4, 2:6. Befejezetlen, a döntő sett Budapesten lesz lejátszva. 3. Schlosserné és Brandenburgné. — Vegyes páros: Botez—Brandenburgné — G. de Martino—Obetkóné 6:4, 7:5. I. de Martino—Schlosserné — Petrovics—Marton 6:3, 6:1. Székely—Kabdebó — Botez—Brandenburg 6:4, 6:4. (Nagy meglepetés.) I. de Martino—Schlosserné — Silbersdorf—Latesz 7:5, 7:5. — Elődöntők: Hegyesi—Schrederné — Székely—Kabdebó 6:3, 6:2. Dörner—Fülöppné — I. de Martino—Schlosserné 6:1, 11:9. — Döntő: Hegyesi—Schrederné — Dörner—Fülöppné 7:5, 6:4. Végeredmény: 1. Hegyesi—Schrederné. 2. Dörner—Fülöppné. 3. I. de Martino—Schlosserné és Székely—Kabdebó. — Férfi páros: I. de Martino—G. de Martino — Botez—Nadejde 7:5, 6:4. Lupp—Dörner — Stancescu—Klobusitzky 6:0, 6:1. Elődöntő: Martino-fivérek — Hegyesi—Silbersdorf w. o. Dr. Lupp—Dörner — Welvart—Petrovics 6:1, 6:1, 6:1. Döntő: Martino-fivérek — dr. Lupp—Dörner 2:6, 6:1, 6:3, 6:2. Végeredmény: 1. Martino-fivérek. 2. Dr. Lupp—Dörner. 3. Hegyesi—Silbersdorf és Welvart—Petrovics. — Férfi egyes II. o.: Petrovics—Hacker 6:0, 6:1. Wechsler—Szász 6:0, 6:3. Farkas—Táncos 6:4, 6:3. Schreder—Hehs 6:2, 6:4. Székely—Szász 6:4, 6:3. Hamburger—Fehér 6:1, 6:3. Wechsler—Petrovics 6:2, 6:1. Székely—Stancescu 6:1, 6:1. Elődöntők: Hamburger—Wechsler 6:1, 4:2. w. o. Székely—Farkas 6:2, 7:5. Döntő: Székely—Hamburger 10:8, 8:6. Végeredmény: 1. Székely. 2. Hamburger. 3. Wechsler és Farkas. — Női egyes II. o.: Latesz—Liszka 8:6, 7:5. Kabdebó—Molnár 10:8, 6:4. Folbertné—Weininger 5:7, 6:3, 6:2. Elődöntők: Latesz—Kabdebó 6:4, 7:5. Folbertné—Veressné 6:4, 5:7, 6:1. Döntő: Folbertné—Latesz (feladta). Végeredmény: 1. Folbertné. 2. Latesz. 3. Kabdebó és Veressné.

Öngyilkos lett a timisoarai Boncescu-leány.

Az ifju menyasszony titokzatos tragédiája.

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) A timisoarai (temesvári) Boncescu-cukrászda általános ismert és népszerű tulajdonosainak egyik családtagja, a fiatal, szép és elegáns Boncescu Magdaléna, tegnap délután öngyilkosságot követett el. A kivételes intelligenciájú, feltűnő szépségű leány öngyilkossága általános megdöbbenést és részvétet váltott ki. A család tagjainak sejtelmük sincsen arról, hogy mi indította Boncescu Magdalénát végzetes tettének elkövetésére. Vagyoniilag nagyszerűen állott, jókedvű és kedves volt, néhány hét múlva tette volna le Bucuresztiben a tanárnői képesítési vizsgát és menyasszony volt. Egy pár hét múlva lett volna az esküvője. Egy ismert és előkelő temesvári fiatalember volt a vőlegénye, aki szintén megdöbbenve és értelmetlenül áll menyasszonyának tettével szemben.

Boncescu Magdaléna tegnap délután két fivére társaságában ebédel. Alig fogyasztotta el az ebédet, felállt és eltávozott. A fivérek azt hitték, hogy hazament tanulni. Miután egész délután nem jelentkezett, családjá nyugtalanodni kezdett és fivérei a rendőrségre siettek, mert hosszas keresés után sem találták meg a leányt. A rendőrségen megdöbbenő hír várta őket. Valaki a Bega partján egy női keztyűt, egy kalapot és kulcsot talált és a tárgyakban felismerték Boncescu Magdaléna tulajdonát. A rendőrségnek jelentették, hogy a buziási vasúti hidnál egy hölgy a vízbeugrott és elmerült a Bégában. A továbbiakban megállapították, hogy Boncescu Magdaléna délután három órakor a baziási hidról a vízbe ugrott. Az öngyilkosságot két fiatalember látta, de nem tudtak uszni és így nem segíthettek a szerencsétlen. Valamivel később a helyszínre érkezett Csáky Mátyás, a Gyapjúpar tisztviselője, aki az öngyilkos után vetette magát, de nem sikerült megmentenie, mert mielőtt elérte volna, elmerült a vízben. Késő esti órákban sikerült a szerencsétlen urileány holttestét megtalálni a betegsegélyző pénztár épületénél. Boncescu Magdalénát ma délután temették el a város közönségének általános részvéte mellett.

INGYEN AD minden felvételhez egy művészi kivitelű nagylást és egy zsebtükröt, saját arcképével Stojkovits Békes P. Avram Iancu (Szabadság-tér)

KÖZGAZDASÁG.

Kitünő terméseredményt jelent a földművelésügyi minisztérium.

(Az Aradi Közlöny Bucuresti tudósítójának távirata.) Az ország több részében tegnap heves viharok voltak. Bucurestiben egész nap esett. A földművelés-

ügyi minisztérium jelentése szerint a terméseredmények mindenütt kitünőek és az előző évi minden tekintetben felülmúlják.

Zürichben 3.17, Párisban 15.50 a lej Helyi valutaárak. (Július hó 9.) Kifizetések: Berlin 39.35, Newyork 164.35, London 802.50, Páris 6.47, Milánó 8.66, Prága 4.88, Budapest 28.70, Zágráb 2.89.50, Bécs 23.19, Zürich 31.72. — Árú: Márka 39. dollár 163.50, angol font 800, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 4.85, pengő 28.80, dinár 2.87, osztrák schilling 23.35, svájci frank 31. — Pénz: Márka 38.50, dollár 163. angol font 795, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.80, pengő 28.60, dinár 2.82, osztrák schilling 23.10, svájci frank 30.50. — Irányzat: szilárd.

Devizák: Páris 6.43, Berlin 39, London 798, Newyork 163.50, Milánó 8.60, Zürich 21.45, Prága 4.80, Bécs 23, Budapest 28.40, Varsó 18.40. — Valuták: Napoleon 634, márka 39.50, léva 1.19, török lira 0.85, angol font 795, francia frank 6.55, svájci frank 31.75, olasz lira 8.60, drachma 2.10, dinár 2.92, lengyel zloty —, dollár 163, osztrák schilling 23.40, pengő 28.90, cseh korona 4.90.

TANÜGY.

Felvétel a brassói ref. leányközépiskolába. A brassói ref. polgári leányiskola az új középiskolai törvények értelmében Ref. Leányiskolává alakul át. Három osztályból áll és sikeres végzése a tanítónőképzőbe, a kereskedelmi szaktanfolyamra, liceumba, vagy bármely más szakiskolába való felvételre jogosít. Az általános műveltség megszerzése, de a törvény rendelkezése miatt is, mely mindenkit 14 éves koráig rendszeres iskolai látogatásra kötelez minden református leányra kötelező az iskolába való beiratkozás. Felvehető a IV-ik elemű sikerrel végzett magyar anyanyelvű leánytanuló, amelyek felekezethez tartoznak. Vidékiek a Szeretetház-banmunkájában helyezhetők el, ahol megfelelő tanárnői felügyelet alatt gondos nevelésben és ellátásban részesülnek nyelvek és zene tanulása kedves körülmények között. Minden tanuló vasúti féljegy kedvezményben részesül. Érdeklődőknek készsággal ad felvilágosítást az igazgató-ság. Brasov, Kurt-ucoa H. szoba.

Zürichi tőzsdenyitás. (Július hó 9) Berlin 123.90, Amsterdam 209.02.50, Newyork 518.90, London 2527.25, Páris 20.35.50, Milánó 27.34, Prága 15.38, Budapest 90.48.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.18, Varsó 58.17, Bécs 73.14. Zürichi tőzsdezárlat. (Július hó 9) Berlin 123.91, Amsterdam 209.05, Newyork 518.85, London 2527.75, Páris 20.35, Milánó 27.25, Prága 15.37.50, Budapest 90.48.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.17, Varsó 58.17, Bécs 73.12.50. Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Július hó 9)

Raktárvezetőt keres

ELŐKELŐ VILÁGCÉG Itteni telepe részére. Pályázóknak az összes raktárkezelési-, csomagolási, szállítási munkálatokban és az ezzel járó írásbeli munkákban teljes jártassággal kell bírniük. Csakis komoly, legfeljebb 40 év körüli munkászerető urak ajánlatot kérjük, akik eddigi működésüket igazolni tudják és megfelelő erkölcsi és anyagi biztosítékot tudnak nyújtani. Ajánlatokat az eddigi működés, nyelvismeretek, fizetés igények és referenciák megadásával Rudolf Mosse hirdetőjébe Budapest „Garanciaképes komoly munkaszerető” felirata alatt kérünk. Nem kimerítő ajánlatokat figyelembe nem veszünk.

CSODARABBI 3 napig Aradon.

A nagy mordechái Benediktnek a ded-unokája nem művel ugyan csodát, ő csak imádkozik, a esodát az Isten műveli. 3722 Lakik: Str. Sinagoga (Chorin Aron-u.) 2-4.

G. 24499-1927.

PUBLICAȚIE DE LICITAȚIE.

In baza execuției de escontențare efectuată în ziua de 16. Noemvrie 1927, pe bază deciziei judecătorești Mixtă Arad cu Nr. 9947-1927, obiectele sechestrare în procesul verbal de execuție Nr. G. 24499-1927. 2 și-fonere, 1 noptier, 1 masă, 4 scaune, 1 divan și alte obiecte prețuite în suma de lei 5320 cuprinse în favorul Kertész și Havas reprezentat prin dr. Wendel L. Müller avocat din Arad, contra pentru suma de lei 2840 capital, interese de 12% dela 28. Maiu 1926. precum și spesele stabilite până în prezent se vor vinde la licitație publică în Arad, Str. Ghiba Birta Nr. 19. în ziua de 19. Iulie 1928. la ora 4 d. m. conf. art. de lege IX. §-ului 107. și 108. din anul 1881. al legel exec.

Arad, la 22. Iunie 1928. 3724 Set portărel.

Üzlethelyiség

a város központjában 1928. november 1-re kiadó.

am az „Aradi Közlöny” kiadójában.

Tőkebefektetésre

igen alkalmas két uoára szóló belvárosi bérház melyben bármily gyárüzemnek megfelelő helyiség, valamint elfoglalható akás van. OLCSON ELADÓ. A ház 16%-ot jövedelmez.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 10504

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include Mosóöltöny, Covercoat vászonöltöny, Divatöltöny lenvászon, Kitűnő mosóöltöny divatszabásban, Tennisnadrag, Mosónadrág, Gummikabát, Frogoli-kabát, Gyermek-cosma, Trench-coats.

BUDAPESTEN az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt Központi fekvés (József körut 4.) a Nemzeti színházzal szemben. TELEFON: J. 20-30. Minden modern kényelemmel berendezve. Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

Figyelem!

Ha házat vagy más ingatlant venni, vagy eladni akar, vagy olcsó bankkölcsönre van szüksége, forduljon bizalommal 10 év óta fennálló irodámhoz! Haasz Albert, Arad, Strada eminescu 12. szám (Deák Ferenc-ucoa). 1857

Képek keretek

villanyerőre berendezett speciális képek-keretező műhely. Ovál, kerek és blondel keretek minden méretben és kivitelben. Freiman József Arad, Str. Bratlanu 9.

KIADO

2-3 szobás lakások, előjegyzésben „Hermes” irodában Str. Romanului (Zrinyi) 6. sz. Fordítást, másolatot legolcsóbban készít.

Kötélverő,

bucaresti gyárba kerestetik. Ajánlatok következő címre küldendők: Fratli Goldenberg, Bucuresti, Calea Rahovei 3. 3727

Hirdessen a 43 évi fennálló Aradi Közlönyben

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 8 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szó hétköznap 40, vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kiadvánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az óvnan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszleveggyel ellátott kérdésközlésre válaszolunk. Ajánlatok, feltételek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

CSINOS leány vagy asszony állandó ismeretséget keresem kit bővegesen támogatnák. Választ fényképpel ellátva az Aradi Közlöny kiadója „Tartós barátság” jellegére kérek.

KERESSEM A BOLDOGSÁGOT - jellegére levél van az Aradi Közlöny kiadóiban. 3732

ALKALMAZÁS.

MECHANIKUS tanoncok jó fizetéssel felvétetnek. Szeged íróképzőállalat, főpostával szemben. 3652

EGY kőrölcse fia kárpitós tanoncnak felvétetik Dougan kárpitós műhelybe. Str. Berthelot 6. sz. színház főbejárataival szemben az udvarban. 3605

FIATAL asszony házzvezetőnek ajánlik egyedül álló uriemberhez. Ajánlatokat „Urinő” jellegére az Aradi Közlöny kiadója kér. 3715

MOLNÁRT kis családdal vámmalomba aoznani belépésre keres Farkas, Ucuris. Jud. Bihor. 3719

BEJARONONEK esetleg mindenek egész napra ajánlkozok megbízható nő. Cime Kiss Erzsébet, Str. D. Raicu 17. 200

ÜGYES, jószámoló kiszolgálónót keresek 50-80.000 lej óvadékkal. Teljes című levelet „Trafik 3000” jellegére az Aradi Közlöny kiadója kérek. 3730

FIATAL asszony jóbizonyítvánnyal, háromféle nyelvismerettel, élelmiszer szakmába üzletvezetőnői, kiszolgálónői, házzvezetőnői vagy hasonló állást keres, vidékre is megy. Radulovischné, Strada Balasa 148. 3729

ÜGYES szobaleányt keresek. Dr. Groszmanné, Str. M. Nicoara 17. 10504

MINDENES leányt keresek. Str. Alexandri (Salac-uca) 11a. 3731

LAKÁS.

HÁROMSZOBÁS modern lakást keresek augusztusra vagy későbbre. Címeket Meer festéküzletbe kérek. 10504

KÉTSZOBÁS, fürdőszobás lakást központban augusztusra keresek. Jó fizetem. Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 3726

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy kedvenc alkalmas helyiség azonnalra

KIADÓ.

Cím az Aradi Közlöny kiadóiban. 1857

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NAGY EBÉDLŐ PERZSASZŐNYEG, hajtány, meiszoni kandalló, zongorák, pianino, cimbalom, szalonok, ebédlő, háló, antik szék, különböző szőnyegek, tákrók, bronztárgyak, márkás porcellánok, zeolai majolikák, intarziás fali vitrin, antik komódok, bórpariztura, antik órák, íróasztalok, székek, asztalok, fotók, Jókai szeszes művel, antik ágyak stb. eladó. Salgóné bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

TISZTAN kezelt libazsír olcsón eladó. Cim Str. Granicerilor (Török I.) 16. 3720

FEHÉR kőpor igen szép és jó Budai föld színű (Kaolin) 50 lej minként Loco. Fehér budai föld 12.000 lej vagononként, ab Tarnova átkötés vagonba rakva kapható Tupon János bányatulajdonosnál Agris Arad megye. 3718

TAKARÉKTÜZHELY kitűnő állapotban, olcsón eladó, Bulev. Carol 42., I. em. 7. 3723

FESTMÉNYEK, valódi hazai perzsaszőnyegek, kézimunka, storok, előnyös áron eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3725

ANTIK ÉS MODERN bútorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás vörce-lánokat, antik sálakat, használt bútorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományba vészek, azok magas áron való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

MACULATURÁ PAPIR 5 klgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Tűzifa! Épületfa!
Műbutorasztalosfa!
Kerítésoszlop! Csorépi!
Elsőrendű minőségben, állandó nagy raktár: 1087
AUFRICHT fakereskedésben
ARAD, Calea Victoriei 1-2.
Szolid árak! Pontos kiszolgálás!
Villanyáramú fűmegmunkálás és fűrészelés!

OKTATÁS.

PÓTVIZSGÁRA német és franciából bár mely osztályt előkészíték. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 3551

ÁLLAMISKOLAI tanár, paedagogiai gyakorlati, alapos előkészítést nyújt javító és magánvizsgákra. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 3692

ÜZLETEK.

FORGALMAS, jól bevezetett üzlet esetleg áruval is, más vállalkozás miatt olcsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3689

Vészek!
Köleszöngök!
Becserélek!
Biskliket, gramofont, lement, motorkerékpárt, villanygót, MOTORICA, Arad, volt Asztalos Sándor-uca 12. — Tűzoltó üveg és porcellán tárgyak szakaszról ragasztása, külön ragasztó is kapható.
SCHWARZ Árpád, Calea Banatului 12. 3008

Makulatura,
tisztá lappeldányok
csomagolásra,
5 kgr.-os kötegekben
kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

„Asigurarea Românească”

Altalános Román Biztosító R.-T.

Részvénytőke és tartalékok 115,382.593 lej és afiliált intézete az

„Asigurarea Taranească”

Román Mezőgazdasági-és Gazda-Biztosító R. T.

Részvénytőke: 12,000.000 lej.

BUCUREȘTI, Str. Ioan Ghica No. 11.

1928. június 30-án délelőtt 9 órakor a társaság székhelyén a sorsoló bizottság és nagy számú biztosító jelenlétében az 54-ik havi sorsjáték alkalmával kisorsolt kötvény-amortizációk és életbiztosítások végösszege:

735.000 lej.

Az addigi 54. huzás során kisorsoltatott és kifizetve lett kötvény-amortizációk és életbiztosítások végösszege:

16,025.000 lej.

Az 1928. június 30-án kisorsolt kötvények a következők:

A. DIJTÉTEL (15 ÉVES.)

20.000 lej Nicolae Bădescu, Calafat, Str. Mihai Viteazul No. 23., 39925 sz. kötv.
20.000 lej Iosif Constantinescu, Mizil, Str. Carol No. 68., 17016 számú kötvény.
20.000 lej Maria Lt. Pozdărescu, Dej, Str. Ocnei No. 33., 47689 sz. kötvény.
20.000 lej Avram Preotesi, Bucuresti, Str. Sf. Petru Tei No. 69., 92064 sz. kötv.
20.000 lej Mihail Brătulescu Bucuresti, Grand, Str. C. No. 18., 63524 sz. kötvény.
20.000 lej Gh. Halmagyl, Satu-Mare, 91813 számú kötvény.
20.000 lej Herman Marcus, Bucuresti, Str. Romană No. 184., 108339 sz. kötvény.
20.000 lej Ioan C. Anghel, Bucuresti, Str. Buzesti No. 4., 75542 számú kötvény.
20.000 lej Paulina Papazzol, Bucuresti, Cantina Reg. I. Grăn., 47993 sz. kötv.
20.000 lej Ghizela Alseck, Bucuresti, Str. Chindiei No. 7., 76196 számú kötvény.
20.000 lej adm. It. Constantin Iosliescu, com. Scântela, iud. Vaslui, 41423 sz. kötv.
20.000 lej Elisabeta Ionescu, Bucuresti, Calea Mosilor No. 298., 29892 sz. kötv.
20.000 lej Ilie Popescu-Ilicea Zimnicea, 37078 számú kötvény.
20.000 lej Cristina Dima, Bucuresti, Str. Ciurii No. 26., 101924 számú kötvény.
20.000 lej Filofeia Slapansev, Bucuresti, Str. Mirăslău No. 19., 93192 sz. kötv.
20.000 lej Constantin Petre, Bucuresti, Cart. C. F. R., Grivita, Str. A. 112379 sz. k.
20.000 lej Aneta Polingher, Bucuresti, sos. Mihai-Bravu No. 64., 33625 sz. kötv.
20.000 lej Stefan Abramescu, Călarasi, iud. Ialomița, 20233 számú kötvény.
20.000 lej Mihail Fuchs, Rauchbank, Putna, iud. Rădăuți, 38482 számú kötvény.
20.000 lej Gh. Stefan R. P. Eno, com. Ianca, iud. Romanai, 110876 sz. kötvény.
20.000 lej Nicolae Z. Popescu zis Zamfirescu, Bucuresti, Str. Claudiu, 14616 sz. k.
20.000 lej Alexandru Teodorescu, Galați, Str. Cazărnei No. 99, 26165 sz. kötv.
20.000 lej Valeria Pinte, Bucuresti, bul. Basarab No. 49., 46523 sz. kötvény.
20.000 lej Athena Roden, Bucuresti, Str. Făgăras, No. 10., 56378 sz. kötvény.
20.000 lej Schalm Lupu Grünberg, Galați, Str. Theodor Thenea 18., 16612 sz. k.
10.000 lej Constantin Stolanovici, Bucuresti, Str. Matei Voevod 84., 2817 sz. k.
10.000 lej Jeni I. Cristescu, Giurgiu, Str. Oinac No. 55., 5178 számú kötvény.
10.000 lej Alkiriadis Hartsiadis, Bucuresti, Str. Fluierului No. 13., 10502 sz. kötv.
10.000 lej Ilie Ungureanu, Gălănești-Rădăuți, 660 számú kötvény.
5.000 lej Ilie Galan, Com. Murfatlar, iud. Constanta, 1176 számú kötvény.

B. DIJTÉTEL (10 éves)

20.000 lej H. M. Eschenazy, Bucuresti, Str. Pitagora No. 5, 11779 számú kötvény.
20.000 lej dr. Scariat Gheorghiu, Iz. Ocna, 4261 számú kötvény.
10.000 lej L. C. Theodorescu, Bacău, Str. Vultur No. 2., 74 számú kötvény.

C. DIJTÉTEL

20.000 lej Ilie Mihai, Plătra-Neamț, Str. Lăpușeanu 76., 3030 számú kötvény.
20.000 lej Corneliu Stefan, grețier trib. Timisoara, 8162 számú kötvény.
20.000 lej Mihail Nichifor-Lupu, mecanic, Uzina electrică Chișinău, 4452 sz. kötv.
20.000 lej Nazhy Layos, Oradea Mare, Str. N. Bălcescu No. 12., 1260 sz. kötvény.

D. DIJTÉTEL

20.000 lej Elena Gaftencu, Iasi, Str. Galața No. 21., 633 számú kötvény.
20.000 lej Eugen Kalikovič, Moreni, soc. Redgrave, 1489 számú kötvény.

Az „ASIGURAREA ROMÂNEASCĂ”, valamint az „ASIGURAREA TARANEASCĂ” elfogad TŰZ-, JÉG-, HALÁLESET-, ÁLLAT- és ÉLETBIZTOSÍTÁSOKAT orvosi bizonylat alapján, leiben, nemkülönbön SZÁLLÍTÁSI BIZTOSÍTÁST is. Elsőrangú versenyképes díjtételek mellett.

A VEZÉRIGAZGATÓSÁG.